

PEKKA ERVAST

JÄLLEEN SYNTYMISS MUISTI



RUUSU-RISTI

JÄLLENSYNTYMI SMUISTI

PEKKA ERVAST

Jälleensyntymis- muisti

Esitelmä Helsingissä 1924

Toinen painos

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Painettu Karisto Oy:n kirjapainossa,
Hämeenlinna 1990

Digitalisoitu näköispainos 2006

I.

ALKUSANA.

On kulunut kohta kolmekymmentä vuotta siitä, kun olimme muutamat teosofit täällä Helsingissä kerran koolla ja keskustelimme siitä, mikä oli tärkein teosofinen oppi. Useimmat meistä olivat nuoria, eikä kukaan meistä ollut monta vuotta ollut teosofina. Me nuorimmat varsinkin olimme yhtä mieltä siitä, että tärkein teosofinen oppi oli oppi veljeydestä, josta oli puhuttu Teosofisen Seuran ensimmäisessä ohjelmapykälässä. Jos se jäisi jälelle ja kaikki muu poistettaisiin, olisi kuitenkin teosofinen sanoma pelastettu meidän mielestämme. Mutta läsnäolijoista kokenein, joka iänkin puolesta oli vanhin, väitti, ettei veljeys lainkaan ollut tärkein oppi: tärkein teosofinen oppi oli oppi jälleensyntymisestä ja karmasta. Jälleensyntymiseen ja karmaan sisältyi hänen mielestään teosofian varsinainen sanoma meidän ajallemme.

Kun näin kolmekymmentä vuotta myöhemmin muistelen tuota keskusteluamme, josta en todellakaan muista muuta kuin nämä kaksi kohtaa, täytyy minun sanoa, että hän, tuo vanhin meistä, oli sittenkin oikeassa, sillä veljeyttä on saarnattu maailmassa yllin kyllin, se

on kristinuskonkin perusoppi, ja täällä länsimailla on siitä puhuttu julkisesti ja innostavana aatteena yli sata vuotta. Ranskan suuren vallankumouksen yhteydessä puhuttiin yhdenvertaisuudesta ja veljeydestä ja pitkin viime vuosisataa on sitä saarnattu. Sen sanoman puutteesta maailma ei kärsi, mutta kylläkin itse veljeyden puutteesta. Eikä teosofinen liike ollut saanut tehtäväkseen julistaa veljeyttä teoreettisessa merkityksessä, vaan muodostaa »yleisen veljeyden ydin», sillä veljeyttä puuttui maailmasta. Sentähden teosofinen liike toteuttaa suhteensa veljeyskysymykseen siinä määrin, kuin se elää veljeyttä.

Maailma siis kaipaa toista sanomaa, ja se sisältyy noihin kahteen sanaan: jälleensyntyminen ja karma. Tämä oli uutta länsimailla, sitä meidän sivistyksemme kaipasi.

Jos katselemme ihmisiä ainoastaan yhden elämän kannalta, silloin käy veljeys sangen arvoitukselliseksi, silloin täydellisyyteen pyrkiminen — Jeesushan sanoo: »tulkaa täydellisiksi, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen» — jää ratkaisemattomaksi pulmaksi. Mutta kaikki astuu toiseen valoon, jos ymmärrämme, että ihminen on henkiolento, sielu, joka syntyy uudestaan ja uudestaan maailmaan. Silloin kaikki muuttuu, silloin meidän käsityksemme veljeydestä syventyy, silloin ymmärrämme, missä on ihmisten tasa-arvoisuus. Henkiolentoina he ovat pohjaltaan tasa-arvoisia, koska kaikki kerran tulevat saavuttamaan täydellisyyden, mutta persoonallisina ihmisinä eivät ole yhdenlaisia; toinen on lahjakas, hyväsydäminen, toinen itsekäs, jopa rikokselinen. Ja kuinka erilaisia ovat rodut, kansat, heimot!

Entä missä on uskontojen veljeys? Ei sekään ole ulkonaisissa, ei kirkoissa eikä opinkappaleissa. Kristitty ei ole tuntenut veljeyttään buddhalaisen ja muhamettilaisen kanssa; hän uskoo tuntevansa »ainoan totisen Jumalan», jota toiset muka eivät tunne, ja hänen täytyy siis käännättää heitä kristinuskoon, jos hän tahtoo huolehtia heidän »iankaikkisesta parhaastaan». Muhamettilainen taas ajattelee, että kaikki, jotka eivät tunnusta Jumalan viimeistä profeettaa, Muhammedia, ovat pimeydessä, — ja olla hyvä kristityitä ja buddhalaisia kohtaan on vaikea asia. »Pakanoista», neekereistä y. m., joita vielä viime vuosisadalla metsästettiin ja myytiin orjina, emme nyt puhukaan.

Mutta jos ymmärrämme etsiä, niinkuin teosofisessa liikkeessä on teroitettu, uskontojen »salaista viisautta», ja huomaamme sen kaikkialla puhuvan samalla tavalla elämän sisäisestä rakenteesta, toisin sanoen opettavan jäljensyntymistä ja karmaa, silloin muuttuu käsityksemme uskonnosta. Ja kun jäljensyntymisen kannalta katselemme elämää, silloin ymmärrämme, ettei ole mitään hätää ihmisillä, kuulukoot he mihin uskontoon tahansa. Tänäpäin ovat buddhalaisia, ensi ruumistuksessa ehkä kristityitä j.n.e. Kirkolliset uskonnot ovat ulkonaisia asioita, mutta sisästä katsoen samalla yrityksiä saattaa ihmisiä oivaltamaan, että käyvät elämän koulua tullakseen hyviksi ja viisaiksi, ja pyrkimään itse eteenpäin.

Jäljensyntymisoppi todella muuttaa käsityksemme elämästä. Jos olemme esim. sosialisteja mielipiteitämme ja vakuutettuja siitä, että nykyinen yhteiskuntajärjestys on huono, tulemme helposti katkeriksi ajatellessamme elämää yhden ainoan elämän kannalta. Ennen pitkää

voi meistä tuntua, että olosuhteet pitäisi saada paremmiksi keinoilla millä hyvänsä. Jos silloin heittäydymme esim. aseelliseen vallankumoukseen, voimme saada aikaan enemmän onnettomuutta kuin onnea, vaikka alkuperäinen tarkoituksemme oli hyvä, jota vastoin, jos uskomme, että ihmiselämä on luonnon puolesta viisaasti järjestetty ammoisista ajoista saakka, niin että ihminen syntyessään tänne uudestaan ja uudestaan saa kokea sekä »hyvää» että »huonoa», olemme täynnä rauhaa, vaikkakin huomaamme epäkohtia yhteiskunnassa. Kyllä tietysti ajattelemme: nämä epäkohdat olisi poistettava, elämä olisi saatettava onnelliseksi sekä itsemme että toisten takia; mutta väkivallalla ei saada pysyväistä hyvää aikaan, ainoastaan henkistä tietä, sisäisesti, kasvattamalla ihmisiä näkemään, missä on vika ja kuinka pitäisi olla. Kuta lukuisammaksi kasvaa se ihmisjoukko, joka herää ajattelemaan ja oppii arvostelemaan, sitä helpommaksi käy myöskin luonnollista ja laillista tietä saada muutoksia aikaan ulkonaisessa yhteiskunnassa. Muutokset tulevat silloin sisästä päin ja ikäänkuin itsestään, jääden pysyväisiksi ja siunausta tuottaviksi, koska vastaavat sisäistä tarvetta.

Sentähden jälleensyntymisoppia tarvitaan nykyaikana suorastaan yleishyödyn ja yhteisen edun kannalta. Tämä oppi onkin viime aikoina suuresti levinnyt länsimailla. Siitä asti, kun teosofinen liike alkoi sitä julistaa 80-luvulla, on jälleensyntymisaate levinnyt niin, että nykyään melkein yhtä hyvin voisi laskea niitä ihmisiä, jotka eivät siitä ole kuulleet, kuin niitä, jotka sen tuntevat.

Kun ihminen tyystin harkitsee jälleensyntymisoppia, käy se hänen järjelleen myötätuntoiseksi ja selväksi;

hän on pian taipuvainen filosofi Hume'n kanssa päättämään, että se on ainoa filosofinen kuolemattomuusoppi. Vasta myöhemmin, kun hän ei enää tyydy filosofiseen ratkaisuun, vaan tahtoo tieteellisesti pätevän vastauksen, alkaa häntä vaivata kysymys, jolla ihmiset tavallisesti luulevat kumoavansa jälleensyntymisaatteen: »Mutta kuinka on mahdollista, että synnymme jälleen, kun emme mitään muista?» Ja tähän kysymykseen tahdomme mekin nyt kiinnittää huomiomme. »Miksi emme muista, että ennen olemme olleet maan päällä, jos olemme olleet?»

Kun saamme vastauksen pätevältä taholta, kuuluu se: »on ihmisiä, jotka selvästi muistavat ja tietävät ennen eläneensä ja ketä he ovat olleet. Monet sekä ennen että nyt ovat siitä antaneet todistuksia.» Tällöinen vastaus on tavallaan innostuttava ja herättääkin pintapuolisesti ajattelevissa ihmisissä turhia haaveita. Ikävä kyllä on mystilliseen ajatteluun taipuvaisten ihmisten kesken monta, jotka luulevat, jopa sanovat muistavansa ennen eläneensä ja ketä ovat olleet. Sillä tavalla saamme, jos laskemme yhteen kaikkien eri maiden »muistajat», esim. tusinan rouvia ja neitejä, jotka »varmasti» ovat olleet Marie Antoinette. Moni on näet syvästi tuntenut lukiessaan Marie Antoinette'n historiaa: »hän, se olen minä». Moni on myöskin tuntenut olevansa Maria Magdaleena tai joku muu. Moni mies taas on varma siinä uskossa, että hän on ollut toinen tai toinen keisari tai sotapäällikkö. Onpa niitä, jotka pelkäävät sisässään, että ovat olleet apostoli Judas, niin nöyryyttävää kuin tämä onkin.

Tällöiset lapsellisuudet eivät ole omiansa lisäämään ajattelevan yleisön uskoa jälleensyntymiseen,

mutta asia käy vielä pahemmaksi erään toisen ilmiön kautta. On näet kaikenlaisia »selvänäköisiä» y.m. mystillisillä kyvyillä varustettuja henkilöitä, jotka väittävät osaavansa katsella toisten ihmisten menneisyyteen ja «tutkia» heidän entisiä ruumistuksiaan. Ulkomailla varsinkin — ja varsinkin maailmansodan jälkeen — on selvänäkijöitä ilmestynyt näyttämölle tukuttain, ja nämä ihmeellisen kyvykkäät olennot laativat jos minkälaisia »psykoskooppeja,« »tattvaskooppeja» ja »karmaskooppeja» ihmisten entisyydestä niin ja niin monesta markasta ruumistusta kohti. Tietysti on aina uteliaita ja asiaan perehtymättömiä ihmisraukkoja, jotka tarttuvat heidän syötteihinsä.

Maailmassa on paljon tämmöisiä tietäjiä, jotka luottavat omiin salaperäisiin kykyihinsä. Että heillä jotain kykyjä on, sitä meidän ei tarvitse epäillä. Miksi ei ihminen, joka sanoo olevansa selvänäköinen, sitä jossain määrin olisi? Meidän täytyy vain ihmetellä näiden selvänäköisten ihmisten arvostelukyvyn ja asiantuntemuksen puutetta, kun luulevat, että jälleensyntymisasioista on helppo ottaa selvää. Siinä on heidän heikko kohtansa, joka johtuu siitä, etteivät tunne, missä määrin jälleensyntymismuisti on mahdollinen, mitkä ovat sen edellytykset ja millä tavalla muisti toimii.

Sentähden ei mielestäni ole turhaa ottaa asia puheeksi ja tutkia jälleensyntymismuistia sen tiedon ja näkemyksen, sen elämänymmärryksen valossa, mikä on meille annettu viisaampien veljien puolelta ja mitä itse olemme osanneet kehittää heidän neuvojensa mukaan. Ne henkilöt, jotka sanovat maksua vastaan osaavansa lukea »akaashasta» toisten ihmisten ruumistuk-

sia, eivät ole läpikäyneet sitä itsekasvatusta, johon Viisauden Mestarit, jotka ensin tämän sanoman maailmaan lähettivät, ovat meitä velvoittaneet. He teroittivat mad. Blavatskyn opetuksen kautta: »Jos ette elä, ajattele ja toimi sillä tavalla, kuin me teille neuvomme ja näytämme, ei ole takeita siitä, että pysytte oikealla tiellä, vaan on sangen luultavaa, että joudutte harhaan. Ei mikään maailmassa ole niin monille vaaroille altista kuin eteneminen salaisen tiedon tiellä.»

Kaiken salaisen tiedon takana on olemassa niin sanottu Salainen Veljeskunta, se viisaiden Adeptien ja Mestarien veljeskunta, joka pitää kädessään tiedon avainta. Ei kukaan voi nousta täyteen, ihmiselle mahdolliseen Jumalan tuntoon eli totuuden tietoon joutumatta kosketuksiin edes jonkun tämän Salaisen Veljeskunnan jäsenen kanssa. Itseopiskelijana, autodidaktina, ihminen pääsee ainoastaan määrättyyn kohtaan, sitten täytyy hänen mukautua Salaisen Veljeskunnan sääntöihin ja mennä eteenpäin sen suostumuksella. Eivät Salaisen Veljeskunnan jäsenet kiellä suostumustaan keltään: heillä ei ole mitään suurempaa toivomusta, kuin että ihmiset tulisivat Mestarien ja tietäjien luo. He ovat valmiit aina ja heti auttamaan, mutta he eivät kykene mitään tekemään, jos ihminen itsepintaisesti kieltää heidän apunsa ja sanoo: »Minä tulen yksinkin toimeen.» Hän tulee toimeen, — mutta vain määrättyyn kohtaan saakka.

II.

IHMISEN MUISTI.

Salatieteellisen tutkimuksen antama selitys muistista ja muistamisesta on siksi erikoinen ja hämmästyttävä, että siihen ei voi valmistumatta heittäytyä, vaan täytyy ensin johtaa mieleen muistin ilmiöt empiiriseltä ja induktiiviselta kannalta ja se käsitys muistista, mikä meillä nykyaikana yleensä on.

Muistamisen filosofinen edellytys niin sanoaksemme ei ole vaikea käsittää. Jos ihmisen tajunta olisi äärettömän ja iankaikkinen, niin ettei se tuntisi ajan ja paikan rajoituksia, silloin se olisi ikuista nykyhetkeä ilman menneisyyttä, ilman tulevaisuutta, eikä siinä tajunnassa olisi mitään muistamista, koska se olisi kaikkitietämistä. Ihmisen tajunta ei ole semmoinen, mutta senlaatuinen tajunta on ajateltavissa. Me nimitämme sitä jumalalliseksi. Semmoinen tajunta on maailmankaikkeuden Isän tajunta. Ja vaikka emme mene määrittelemään mitään muuta siitä tajunnasta, tiedämme, että maailmankaikkeuden Logos on tuommoinen kaikkiallinen ja iankaikkinen tietoisuus, jolla ei ole mitään rajoituksia, joka ei siis mitään muista, vaan kaikki tietää ikuisuudesta ikuisuuteen.

Kaikki muut tajunnat maailmankaikkeudessa, n.s. ilmenneet tajuntakeskukset, ovat enemmän tai vähemmän rajoitetut, ovat kuin muotoihin laskeutuneita heijastuksia tuosta Isän tajunnasta. Sentähden ne eivät käsitä samassa määrässä kuin Isän tajunta aikaa ja paikkaa olemattomina käsitteinä, vaan ovat ajan ja paikan rajoittamia. Tämä taas edellyttää ja vaatii, että on olemassa muistia, sillä tajunta, joka on rajoitettu aikaan ja paikkaan, voi muuttaa paikkaa ja varmasti ainakin muuttaa aikaa. Mutta kaikki ajan ja paikan muunnokset, mitkä tajunta jättää selkensä taakse, olisivat sille olemattomia, ellei olisi sitä jatkuvaa yhtäjaksoisuutta, joka ilmenee menneisyyden suhteen muistina.

Kaikki rajoitetut olennot täten »muistavat», menneisyys muuttuu heille »muistoksi.» Emme tulisi jokapäiväisessä elämässä toimeen, ellei meillä olisi muistia: emme osaisi ajatella, me joka hetki ikäänkuin kuolisimme ja syntyisimme uudestaan yhtä tietämättöminä. Jos katselemme esim. Johanneksen kirkkoa ulkoapäin ja sitten menemme kirkon sisään, silloin ulkonainen kuva kirkosta on muistona meillä, ja kun taas olemme saaneet käsityksen sisästä ja tulemme ulos, on sisäisenkin puoli muistissa. Muisti on sitä, että tajuntaamme jää mielikuvia, jotka uppoutuvat meihin: ne häviävät tietoisuudestamme, mutta piileskelevät meissä, joten muistellessamme voimme kutsua niitä esille, mikä juuri on muistikykymme erikoinen piirre.

Tämä tajunnan rajoitus on nyt filosofisesti katsoen muistamisen tausta ja edellytys.

Kun sitten lähdemme tutkimaan muistia empiiristen ilmiöiden nojalla, tutkimme ihmistä. Ja saadaksemme

täydellisen ja todellisen kuvan muistista ja muistamisesta, saamme tutkia ihmistä ei ainoastaan hänen päivätajuisessa elämässään, vaan myöskin hänen yö- eli uni-elämässään, vieläpä hänen kuolemanjälkeisessäkin tilassaan. Täten paljas induktiivinen muistielämän tutkiminen vie meidät salatieteelliselle alalle. Luonnontieteellisesti emme saata pätevästi tutkia muistia muuta kuin päivätajunnan alalla ja jonkun verran uni-elämän suhteen, mutta niin pian kun tahdomme tutkia muistia kuolemassa, täytyy meidän turvautua salatieteeseen. Ja kuitenkin tämä on vielä empiiristä. Vasta myöhemmin, kun olemme suorittaneet empiirisen tutkimuksen, voimme joutua tekemisiin suurempien okkultisten tosiseikkojen kanssa, ja silloin vasta voimme päästä käsitykseen muistin todellisesta mekanismista. Jos emme taas ymmärrä muistamisen todellista, salaista mekanismia, emme voi saada selvää käsitystä jälleensyntymismuistista.

Tieteellisesti selitetään, että ne mielikuvat, mitkä syntyvät havainnoistamme, painuvat aivoihimme. Aivoissa on jälkiä kaikista havainnoistamme, ja näitä pieniä piirroksia aivosubstansissa saamme kiittää siitä, että pystymme muistelemaan menneitä asioita. Erikoisesti on tässä otettava huomioon, selittävät tieteelliset psykologit, niin sanottu assosiatsioonilaki, jonka mukaan muistomme eivät ole kuin irrallisia pisteitä, vaan liittyvät yhteen ja kulkevat viivoina. Havaintomme ovat sinään kuin pisteitä, mutta niitä yhdistää viivaksi aika, paikka ja syysuhde. Kun muistamme on meidän melkein mahdoton vetää esille jokin havainto erillisenä pisteenä; tavallisesti saamme kiinni jostain langan päästä, ja kun sitä nykäisemme, tulee muukin toivomamme mukaan.

Jos esim. tuntisin teidät kaikki, jotka istutte tässä luennossa, ja perästäpäin tahtoisin luetella teidän nimenne, niin minun olisi mahdotonta muistaa nimiä ilman muuta. Mutta jos olen katsellut teitä ja nähnyt, missä kukin istuu, silloin minun olisi mahdollista perästäpäin muistaa, ketkä kaikki olivat luennossani läsnä, jos vain osaan vetää tämän kuvan takaisin sisäisten silmiäni eteen.

Toinen esimerkki: jos tahdotte muistaa jotain rakennusta vieraassa kaupungissa, on teidän miltei mahdoton muistella sitä sinään, vaan mieleenne tulee koko kuva siitä kerrasta, jolloin matkustavaisena kävitte siellä ja katselitte tuota rakennusta j.n.e.

On muutamia ihmisiä, joille muisti esiintyy kuulon tai liikkeen muodossa paremmin kuin kuvan, mutta useimmille muisti ilmenee näkemisen muodossa. Sen tähden onkin — ohimennen sanoen — helpoin keino, kun ihminen tahtoo muistiaan kasvattaa, että hän koettaa nähdä mielikuvituksessaan asioita tarkasti. Erinomainen harjoituskeino on koettaa muistella joka päivä näkemiään, lukemiaan j.n.e. ja muistella pikku seikkoja asioiden yhteydessä. Tämä kehittää muistia.

Inhimillisen muistin ominaisluonne käy paraiten näkyviin, jos vertaamme sitä eläimen muistiin. Eläimetkin muistavat, sitä ei kukaan kieltäne, mutta minkälainen on eläimen muisti? Se on kokonaan riippuvainen assosiatsioonilaista, se ei ole spontaaninen eli itsealoitteellinen. Eläin ei voi itse päättää, mitä se tahtoo muistaa, se on muistikyvyn orja. Ero eläimen ja ihmisen muistin välillä on juuri se, että ihmisen muisti on vapaa. Eläimen muistot heräävät ulkonaisen havainnon sysäyksestä tai unitilan passiivisuudesta, eläin

ei itse vapaasti kutsu niitä liikkeelle. Ihminen on usein kyllä muistinsa orja, mutta voi tulla sen herraksi. Hän voi sanoa jonkun asian suhteen: en tahdo muistaa tuota, — ja jonkun toisen asian suhteen: sen pidän mielessäni. Ihmisen muistaminen on vapaata, se on toisenlainen ilmiö kuin eläimen.

Muuan seikka muistin suhteen on huomioon otettava. Nykyaikaiset psykologit ovat vakuutetut siitä, että ihmisen aistilliset havainnot ovat paljon tarkempia kuin hän itse aavistaa. Hän kulkee esim. kadulla ja näkee kaikenlaista siellä tapahtuvan. Hän vilkaisee akkunoihin ja näkee niiden olevan täynnä tavaroita, mutta tullessaan kadun päähän ei hän enää muista tarkalleen, mitä kaikkea oli tapahtunut ja mikä tavara oli minkin puodin akkunassa. Hän oli nähnyt toisessa akkunassa kirjoja, toisessa kankaita j.n.e., mutta kaikki ylimalkaisesti, eikä hän perästäpäin muista luetella yksityiskohtia näkemästään.

Nyt kuitenkin kokeellinen psykologia on todentanut, että ihmisen silmät ovat kuin kameroita, jotka valokuvaavat näkemänsä yksityiskohdittain. Kuvat vain eivät nouse täydellisinä itsetietoiseen päivätajuntaan, vaan painautuvat n.s. alitajuntaan, mikä seikka kokeellisesti on todistettavissa. Jos koehenkilö näet vaivutetaan hypnotiseen uneen ja herätetään hänen alitajuntansa toimintaan, voi se tarkasti muistella kaikkia näkemiään ja kokemiaan. Muuan palvelustyttö, joka vaivutettiin hypnotiseen uneen, luki ulkoa pitkiä kappaleita kreikankielellä, jota hän ei muuten osannut ollenkaan. Oppineet tohtorit, jotka olivat hänet nukkuttaneet, ihmettelivät suuresti, ennenkuin tuli selville, että tyttö oli lapsuudessaan palvellut henkilön luona,

joka oli lukenut ääneen kreikkalaista tekstiä. Kuulemaansa hän ei tietenkään muistanut päivätaunnassa, mutta unessa hän osasi kerrata kaikki.

Siirrymme nyt puhumaan unielämän muistista. Voisimme senkin yhteydessä puhua nykyaikaisista tieteellisistä teorioista, mutta koska unielämä itse asiassa liikkuu alalla, jota ei voi kokonaan tutkia fyysillisesti, vaan joka osaksi vaatii salatieteellistäkin tutkimusta, on parempi, että esityksessämme heti turvaudumme salatieteellisten tutkimusten tuloksiin.

Ensinnäkin: minkätähden meidän täytyy nukkua? Okkultismi vastaa: uni on tarpeen — ja väsymys tuo tarpeen ilmi — sentähden, että pitkin päivää vedämme itseemme aurinkoenergiaa, jota emme ennätä assimiloida eli sulattaa. Meidän täytyy levätä, jotta kaikki tuo elämän voima tasaantuisi ruumiissamme. Okkultinen teoria on täten tavallisen näkökannan vastakohta.

Eristämme pitkin päivää »praanaa» eli sitä aurinkoenergiaa, jonka olemme edellisenä yönä muuntaneet omaksi elinvoimaksemme, mutta sitä energiaa, jolla aurinko on päivän kuluessa meitä kyllästyttänyt, emme ole ehtineet muuntaa yksilölliseksi praanaksi, ja siksi meidän pitää yöllä levätä ja nukkua, jotta »alkemiallinen transmutsioni» voisi esteettä käydä päinsä ruumiissamme.

Ihmisen nukkuessa siirtyy hänen tietoisuutensa, joka päivän aikana toimii isoissa aivoissa, sen kynnyksen yli, joka erottaa isot aivot pienistä, painautuakseen pie-niin aivoihin, jotka ovat yhteydessä selkäytimen kanssa. Mutta isot aivot eivät silti jää tajuttomiksi. Ihmisen personallisuudessa tapahtuu kummallinen jakautuminen, jota nykyiset psykologit ovat tutkineet suurella

harrastuksella. Hänestä jää jotain isoihinkin aivoihin, ja tämä tajunnan »osa» tekee fyysillisen ruumiin hämähästi tajuiseksi ja on suurena tekijänä tavallisessa, niin sanoaksemme alemmanasteisessa unielämässä.

Mutta eipä siinä kyllin okkultisesti katsoen. Salatiiteilijät ovat havainneet, että pienistä aivoista siirtyy vielä ihmisen varsinainen minuus ulos avaruuteen. Ja pieniin aivoihin jää taas osa tajunnasta, joka sekin on yhtenä tekijänä unielämässämme. Tästä seikasta on mad. Blavatsky antanut mukavan vertauskuvan:

Kuvitelkaamme vankia, vankilaa ja vanginvartijaa. Vankila on meidän ruumiimme, vanki on meidän minämme, vanginvartija on pienten aivojen unitajunta. Kun yö tulee, karkaa vanki vankilasta, isoista aivoista pikku aivojen kautta ulos. Vanginvartija on aina vain puoleksi hereillä, sentähden vanki pääsee karkaamaan. Vanginvartija istuu pienissä aivoissa ja jää sinne horrostilassaan katselemaan, että siinä se vanki nyt menee. Ja vanki — ihminen itse henkiolentona — lähtee kauas ja korkealle ja kokee omia kokemuksiaan omissa maailmoissaan. Palatessaan vankilaansa takaisin aamun valjettessa, hän astuu samoista ovista sisään ruumiiseen, joista on poistunutkin. Hän tulee ensin pikku aivoihin ja yhtyen vanginvartijaan kulkee kynnyksen yli isoihin aivoihin, nousten vihdoinkin päivätajunnan persoonallisuuteen, joka sitten herätessään sanoo: »olen nähnyt unta».

Mitä on nyt ollut tuo unennäkö?

Ensinnäkin on se tajunnan osa, mikä jäi isoihin aivoihin, säilyttänyt kuvia päiväelämästä, hautonut niitä ja luovuttanut ne päivätajunnalle heräämishetkellä. Jos mitä tapahtuu ruumiille nukkuessa, niin mieliku-

vitus tietää siitä ja heti tulkitsee asian draamallisen elävästi sekä pelästyttää takaisin minuuden, joka on ulkona. Silloin ihminen herää äkkiä johonkin painajaisuneen.

Toiseksi »vanginvartija» eli pikku aivoihin jäänyt taajunta on joutunut tekemisiin ihmisen alitajunnan kanssa koko sen muistivaraston kanssa, mikä hänellä on menneisyydestään. Tiedemiehetkin myöntävät, että uneksija joutuu tekemisiin ainakin nykyiseen menneisyyteen kuuluvien muistikuvien kanssa, jotka kaikki ovat säilyneet tuossa alitajunnassa. Me, jotka salatieteellisesti määrittelemme asioita, lisäämme tähän, että ali- eli »astraalitalajunnassa» säilyy muistoja myös menneistä elämästä, muistoja, jotka harvoin ilmenevät selvinä muistikuvina, vaan enimmäkseen salaisina haluina, himoina, toivomuksina j.n.e. Nykyiset psykoanalyytikot panevat paljon huomiota tähän alitajuntaan, jossa piilee niin paljon, mitä ei ole päivätaajunnassa. Moni hämmästynee suuresti, kun hänen alitajunnastaan alkaa nousta aavistamattomia haluja esiin. Useimmat hermo-sairaudet johtuvat siitä, että alitajunnassa elää himoja, jotka eivät pääse nousemaan kynnyksen yli päivätaajuntaan : ihminen ei ole saanut olla luonnollinen, semmoinen, kuin hänen oma sisäinen alitajuntansa on halunnut olla. Unieliämä toimii tässä kohden jonkinlaisena varaventiilinä. Ihminen näkee unta siitä, mitä hän haluaisi, vaikkei uskaltaisi sitä haluaan itselleenkin tunnustaa. Psykoanalyytikot sanovat, että kaikki unet ovat »toivomusunia» (Wunschträume), väittääköön ihminen itse mitä tahansa. Tämä tietysti pitää paikkansa »vanginvartijan» uniin nähden.

Kolmanneksi ihmisen uniin sekaantuu muistoja henki-

maailmassa harhailleen minän omista kokemuksista — ja välistä sisäinen minä itsekin päättää painaa jonkun asian personalliseen muistiinsa. Silloin tulee kuva selvänä mieleen, kun ihminen herää. Semmoiset unet ovat profeetallisia, varoittavia, antavat tietoja asioista, jotka tapahtuvat muualla j.n.e., ja pukevat usein sanomansa vertauskuviin ja tunnusmerkkeihin.*)

Yleensä siis unielämä, niin paljon kuin siitä tiedämme, on muistamista. Muistot, mitkä tuomme unielämästä, ovat useimmiten hajanaisia ja sekavia muistoja asioista, jotka ovat joskus tapahtuneet päivätajuisessa elämässämme, mutta usein myös »toivomusunia» ja joskus selviäkin muistoja semmoisesta, mikä on nähty toisessa maailmassa. Kukaan nykyaikainen tiedemies, joka on alaansa perehtynyt, ei enää kiellä unien tärkeyttä ja merkitystä. Hän vain koettaa niitä selittää mahdolli-

*) Unien „selitykset“ ovat saaneet alkunsa siitä yleisestä havainnosta, että sisäinen ihminen puhuu unissa vertauskuvakieltä. Vertauskuvallista tulkintaa sisältävät n.s. unikirjatkin. Minkätähden sitten unikirjojen tulkinta niin harvoin sattuu oikeaan? Olen hankkinut huvikseni monilla eri kielillä unikirjoja ja selaillut niitä. Harvat unet selitetään samalla tavalla kaikissa. Useimmista on erilainen tulkinta. Jos viisi kirjaa sanoo, että määrätty uni merkitsee „pahaa”, sanovat muut viisi, että se merkitsee „hyvää”. Siitä joutuisi „uskovainen” ymmälle. Asia on kuitenkin luonnollinen, sillä unisymbolit ovat yksilöllisiä. Jos joku kirjoittaisi unikirjan tutkittuaan tarkasti unielämänsä, hän voisi vain — ollakseen rehellinen ja tieteellinen — kertoa, mitä symbolit ovat hänelle merkinneet. Harvoin on kaksi ihmistä samanlaista. Enimmäkseen on jokaisella ihmisellä oma unisymbolikielensä, ja jokainen tarvitsee oman avaimen. Tietysti voi olla asioita, jotka melkein kaikille ihmisille merkitsevät samaa, mutta oikeastaan ei kukaan muu voi tulkita unta kuin ihminen itse, joka näkee unen, — tai korkeintaan Danielin tapainen profeetta.

simman fyysillisesti, ja välistä hänen selityksensä tulee mahdollisimman vaillinainen ja ontuva.

Otetaan esimerkki: Muuan pieni poika näki unta kesän alussa, että hän kulki joen rannalla; siellä juoksi häntä vastaan harmaa hevonen ja kaatoi hänet kumoon. Hän kertoi unensa vanhemmilleen, sillä se oli hyvin elävä. Kesän lopulla, elokuussa, — perhe oli sillävälin muuttanut toiseen paikkaan — sattui niin, että poika kerran joen rannalla kulkiessaan joutui tuommoisen harmaan hevosen jalkojen alle. Ei suurempaa vahinkoa tapahtunut, — kävi vain niinkuin unessa. Tietysti hänen omaisensa ymmärsivät, että uni oli ollut profeetallinen. Mutta tieteilijät selittivät, ettei se ollut profeetallinen uni, koska siinä kaikki oli luonnollista. Poika tiesi jo kesän alussa, että perhe tulisi muuttamaan tuon joen rannalle, hän siis mielikuvituksessaan saattoi liikkua siellä. Ja mikä on luonnollisempaa kuin että on hevosia maalla! Että hevonen oli harmaa, oli tietysti sattuma. Tuommoiset »tieteelliset» selitykset eivät kuitenkaan herätä suurta uskoa tutkijain terveeseen järkeen.

Monella ihmisellä on kokemusta profeetallisista unista, ja hän tietää omasta kokemuksestaan, että profeetalliset unet ovat profeetallisia unia, selittääkööt oppineet mitä tahansa. Jos esim. yöllä näkee unta määrätystä kirjeestä, joka seuraavana päivänä saapuu, on uni kaikessa yksinkertaisuudessaan profeetallinen uni, oli se sitten alkuperältään telepaattinen tai selvänäköinen tai henkiolennon inspiroima.

Tahdomme vielä kosketella muistin probleemia kuolemanjälkeisen elämän yhteydessä. Tällöin siirrymme alalle, joka on ulkopuolella tavallista luonnon-

tieteellistä tutkimustapaa. Voimme siis lyhyesti muistuttaa mieleemme, miten on ihmisen tila kuoleman jälkeen salatieteellisesti katsoen.

Hänen minuutensa («vanki») pakenee »taivasmaailmaan», hengen puhtaaseen maailmaan, jossa hän elää parhaasta päästä omissa autuaallisissa muistoissaan. Mutta osa ihmisen personallisesta tajunnasta («vanginvartija») jää »välitilaan» eli »tuonelaan», jossa häntä todellisuuksina — usein sangen epämiellyttävinä — ympäröivät alitajunnan monivivahteiset unikuvat ja muistot niistä fyysillisistä tapahtumista ja teoista, jotka maallisen elämän aikana aiheutuivat alitajunnan mielikuvista.

Niin ulkokohtaisen todellista ja kouriintuntuvaa kuin kuolemanjälkeinen elämä onkin vainajan kannalta, niin aloitetonta »laakereillaan lepäämistä» se kuitenkin on salatieteellisesti katsoen. Se ei ole läheskään niin paljon uutta kokemusta kuin muistia, muistamista.

Huomatkaamme nyt, mikä merkillinen seikka tässä paljastuu. Fyysillisessä elämässä ihmisen muisti perustuu hänen fyysillisiin aivoihinsa, ja tietysti jokainen, joka ei muuta ymmärrä, sanoo, että ilman näitä fyysillisiä aivoja ihminen ei voi mitään muistaa, sillä aivoihin ovat menneet kuvat kaikesta, mitä hän on kokenut fyysillisen elämänsä aikana. Kuolemassa aivot häviävät, mutta kuinka käy muistin? Vaikka ihminen on ilman aivoja, hän elää muistoissaan samana persoonallisuutena, minä hän on ollut! Hän siis muistaa ilman aivoja. Missä niin ollen piilevät hänen muistonsa?

Näiden kuolemantakaisten pulmien yhteydessä sopii myös viitata muutamiin elävien keskellä tapahtuviin

ilmiöihin, joissa toimii tekijänä muisti tai ainakin tieto ja taito, jolla ei ole tunnettua taustaa fyysillisessä elämässä. Tarkoittamani ilmiöt käyvät paraiten selville esimerkeistä:

Oli kerran palvelustyttö, joka ei tiennyt mitään musiikista eikä ollut itse oppinut mitään konetta soittamaan. Hänet vaivutettiin hypnotiseen uneen, ja silloin hänessä äkkiä heräsi taiteilija: hän sai viulun käteensä ja alkoi soittaa mitä ihmeellisimpiä säveleitä läsnäolijoiden ihmetykseksi ja ihastukseksi. Saatiin kyllä selville, että tyttö oli kuullut paljon musiikkia palvellessaan nuorempana erään taiteilijan luona, mutta mistä tuli taito soittaa? Taidon takana on pitkä oppi ja oppi on muistamista.

Toinen esimerkki on saatu omasta keskuudestamme. Meillä on Ruusu-Ristissä runoilija, joka ei koskaan ole kirjoittanut yhtään runoa päivätajunnassaan. Hän on liikemies, eikä tiedä mitään runoilemisesta. Mutta aamulla herätessään hän usein muistaa unessa olleensa runoilija. Kerran hänen mieleensä juolahti, että koska hän runoilee unessa, eikö hän voisi muistaa runoan herätessään? Hän asetti illalla paperiarkin ja kynän yöpöydälle kirjoittaakseen herättyään, mitä muistaisi. Aamulla herätessään hän ei muistanutkaan mitään, mutta oi kumma! runo oli kirjoitettu paperille yöllä hänen nukkuessaan, ja käsiala oli hänen omansa. Tuolla ihmeellisellä tavalla on syntynyt suuri joukko runoja häneltä: hän ei tiedä itse kirjoittavansa, hän löytää aina runonsa aamulla, ja ne ovat kielen ja käsialan puolesta mallikelpoisesti kirjoitetut.

Tämä on ilmiö, joka panee psykologit arvelemaan ja kyselemään. Salatieteellisesti selitämme, että sem-

moinen ihminen on korkeammassa minuudessaan runoilija, kuten tuo palvelustyttö oli viuluniekka. Jostain syystä he ovat syntyneet ruumiiseen, jossa sisäinen kyky ei ole saanut tulla esiin päiväajunnassa. Palvelustytön karma eli kohtalo ei ole myöntänyt hänelle opetusta soitossa, ja runoilijamme karma on olosuhteiden muodossa saanut hänet antautumaan liike-alalle, ennenkuin hän runoilemisesta ennätti haaveillakaan.

Sisäinen minä ei kuitenkaan tyydy tähän, se purkaa sulut ja toimii silloin, kun aivot nukkuvat. Se toimii silloin vapaammin, ollen lähempänä sitä haltioitumistilaa ja sitä inspiratsioonista, johon taiteellisten ja luovien nerojen täytyy kohoutua päiväajunnassaan.

Mutta kysymykseksi jää, mistä sisäinen minä on saavuttanut kykynsä. Tässä elämässä se ei ole sitä hankkinut. Onko se siis muistoa jostain menneestä elämästä?

Ja jos se on muistoa, missä muisto piilee?

III.

LUONNON MUISTI.

Muisti ei nähtävästi ole riippuvainen yksistään fyysisistä aivoista, vaikka niin luullaan, koska tutkiesamme unen ja kuoleman y.m. ilmiöitä, toisin sanoen siirtyessämme tieteellisistä tutkimusaloista salatieteellisiin, huomaamme, että muistia on ja täytyy olla fyysillisten aivojen ulkopuolella. Arvoitukseksi vain jää, millä tavalla muisti toimii ja mihin se perustuu. Siinä on arvoitus, jota emme osaa tavallisella tieteellisellä tavalla ratkaista, mutta jonka kylläkin ratkaisee Salatieteellinen tutkimus.

Nyt meidän olisi siirryttävä katselemaan salatieteellisen tutkimuksen teoriaa muistista, ja ehkä silloin sen ymmärtämistä helpoittaa, jos vielä kuvaamme parilla sanalla niitä yliaistillisia ilmiöitä, joita sanotaan psykomeetrisiksi ja joista monet teistä lienevät nähneet eläviä esimerkkejä.

Psykomeetrinen ilmiö on se, että inhimillinen tajunta jonkun esineen välityksellä pääsee ikäänkuin »muistamaan» tuon esineen historiaa, siis tietämään sen käyttäjästä tai omistajasta ja hänen ominaisuuksistaan. Voimme valaista asiaa muutamilla esimerkeillä.

Monet varmaan muistavat englantilaisen psykometristin, Mr. Peters'in, joka on käynyt Suomessa kolme kertaa ja täällä esittänyt psykomeetrisiä kokeitaan. Eräässä istunnossa Helsingissä annettiin hänen käsiinsä kirje kuoressa. Tapansa mukaan hän otti kirjeen kuoresta ja piteli sitä kädessään selkensä takana, ryhtyen sitten puhelemaan: »Tämä kirje asettaa minut naisen tilaan ja olosuhteihin; nainen on sen kirjoittanut, mutta hän on kuollut jo kauan sitten. Hän oli lahjakas nainen, voimakas, eteenpäin pyrkivä, ehkä hän oli kirjailija. Erinomaisen merkillinen nainen hän oli.» Tähän tapaan Mr. Peters puhui verrattain laajalti. Sitten saatiin kuulla, että kirjeen oli kirjoittanut Minna Canth. En muista yksityiskohtia, mutta Mr. Peters'in sattuva kuvaus osoitti, kuinka »kuolleen» esineen kautta muistin maailma avautuu psykometristille.

Seuraava esimerkki ei ole suorastaan psykomeetrinen, mutta on silti mielenkiintoinen tässä yhteydessä, koska siinäkin muisti toimii salaperäisellä tavalla. Mr. Peters, joka klärvoajantina näki, mitä henkiolentoja oli istunnossa läsnä, kääntyi kerran erään rouvan puoleen ja sanoi: »Teidän luonanne seisoo vanhempi nainen, vainaja, joka on ollut muutamia vuosia henkimaailmassa. Hän on jokseenkin pitkä, vaaleaverinen, kasvot laihuneet. Hän oli hellä luonteeltaan, välistä kuivan humoristinen. Tunnetteko hänet?» Rouva ei tuntenut. »Odottakaa», sanoi Mr. Peters, »hänellä on sanoma teille. Viime perjantaina te olitte yksin kotona ja istuitte keinutuoliin, joka oli huoneessa. Tunsitte itsenne kovin levottomaksi ja kysyitte itseltänne, kuinka tulee käymään. Äkkiä täytti teidät rauha, ja te ajattelitte: kyllä kai sentään kaikki käy hyvin, onhan jumala

hyvä. Tiedätkö, tämä vanha nainen, joka nyt on vieressäni ja joka teitä suojelee, hän se oli, joka silloin oli teidän luonanne, kun istuitte levottomana, ja kuiskasi teille: kyllä kaikki käy hyvin, ole rauhallinen. Tämä on nyt hänen sanomansa, ettette olisi levoton, ja tämän kautta saatte vahvistuksen siitä, että on henkimaailma, joka seuraa tapahtumia fyysisessä maailmassa.»

Minulle tuttu rouva näytti järkytetyn hämmästyneeltä, jonka tähden istunnon loputtua kysyin häneltä, oliko perää henkisanomassa. Hän vastasi: »se oli ihmeellisen tosi, sillä näihin aikoihin olen ollut levoton erään asian johdosta, ja viime perjantaina huoneessa istuessani sain äkkiä kuin inspiratsioonin, että kaikki päättyy hyvin.» Myöhemmin saatiinkin tietää, että asia oli mennyt, niinkuin oli toivottu ja niinkuin Mr. Peters'in henki oli ennustanut.

Kerron vielä kolmannen tapauksen. En ollut itse istunnossa mukana, mutta eräs läsnäolija kuvasi sitä minulle. Hän sanoi: »Ajatelkaa, mikä ihmeellinen asia tapahtui Mr, Petersin istunnossa eilen!» Kertoja näytti minulle pientä koteloa täynnä mustaa multaa ja sanoi: »Tämä kotelo oli suljettu ja paperiin kääritty, eikä Mr. Peters voinut tietää, mitä se sisälsi. Se annettiin hänen käteensä, ja hän rupesi hetken perästä puhumaan.' »Tämä on kerrassaan ihmeellistä. Minut valtaa niin kummallinen tunnelma, etten löydä sanoja: minut valtaa tuska, on vaikea koskettaa tuota pakettia. Tuska ei ole mitään pahaa, se on päinvastoin mieltä ylentävää; on niinkuin kantaisin hirveätä taakkaa, jota en tahdo millään jaksaa kantaa, mutta minun täytyy ja minä tahdon, koska Jumala tahtoo. Se on niin ääre-

töntä ja niin suurenmoista, että mykistyn ja mieleni tekee polvistua.» Niin puhui Mr. Peters ja laski kotelon kädestään. Ja tiedättekö, meille tuli kaikille kyyneleet silmiin, kun saimme kuulla, että kotelossa oli mul-taa Getsemanesta. Eräs ystäväni on itse tuonut sen sieltä.»

Tämä tapahtui Tukholmassa v. 1900.

Psykomeetristen ilmiöiden johdosta kysymme siis täydellä syyllä: Asuuko elottomassakin esineessä muisti siitä, mitä sille on tapahtunut?

Mikä on silloin muistin probleemi? Kuka ratkaisee meille, mitä muisti on? Emme todella pääse pitkälle muistamisen käsityksessä, jos uskomme, että luonto, koko tämä ilmennyt olemassaolo, on kuollut. Jos uskomme, että ihmiset ja eläimet vain ovat eläviä, silloin on meidän vaikea käsittää muistin ilmiön taustaa, mutta jos osaamme edellyttää, että koko luonto on elävä, että kaikkialla on pohjaltaan tajuntaa, niinkuin jokainen teosofi, mystikko ja salatieteilijä ilman muuta ymmärtää, silloin myöskin voimme käsittää, mikä on Salatieteellinen teoria muistista.

Tämä Salatieteellinen teoria — jos sitä siksi nimitämme — ei ole konstikkaasti laadittu eikä keksimällä keksitty; se perustuu luonnon tosiasiaan ja se on kokemusten ja havaintojen kautta saatu luonnolta itseltään. Okkultisti ei ala ylhäältäpäin puhumalla Jumalasta, jonka tieto on rajaton, — niin tekee mystikko, — okkultisti on kuin tiedemies, joka kulkee induktiivistä tietä, hän tutkii ilmiöitä, ennenkuin hän tekee johtopäätöksiä. Eikä hän kulje omin päin ilman ohjausta, vaan hän ottaa osaa toisten tietoon ja noudattaa toisten koke-neiden neuvoja. Todellinen salatieteilijä astuu siihen

veljeskuntaan, joka aina säilyttää puhtaana tämän maapallon sisimmän viisauden ja tiedon.

Salatieteilijä, joka siis niin sanoaksemme laillisella tavalla lähtee tutkimaan näkymätöntä maailmaa, kohtaa tiellään henkimaailman ja ihmisten kuolemanjälkeiset tilat. Mutta hän ei pysähdy niihin, sillä paljon merkellisempiä aloja avautuu hänen tutkittavakseen. Hän joutuu näet yhteyteen ja kosketukseen erään asian kanssa, jota nimitetään — ja sopivasti nimitetään — salatieteellisessä kirjallisuudessa »luonnon muistiksi», ja siinä tarjoutuu hänen tutkittavakseen luonnon todella suurin ihme. Niinkuin ihmisen muisti toimii isommissa ja pienemmissä aivoissa, samalla tavalla salatieteilijä huomaa, *että* luonnonkin muistilla on isot ja pienet aivot. Sisästäpäin katsoen maapallo ja sen elämä on kuin aivot. Salatieteilijä, joka näkymättömässä maailmassa lähtee tutkimaan luonnon muistia, joutuu ensin tekemisiin semmoisen todellisuuden kanssa, jota voimme kuvata pieniksi aivoiksi. Nämä luonnon pienet aivot eivät ole maapallon pinnan rajoittamat, vaan ulottuvat kauas ulkopuolelle ilmakehää, ja ne avautuvat salatieteilijän hämmästyneelle katseelle täydellisenä, värillisenä valo- eli peilikuva-galleriana, mitä merkillisimpänä elävänä taulukokoelmana.

Mitä on näissä tauluissa kuvattuna? Kaikki, mitä tämän maan päällä tapahtuu tai on koskaan tapahtunut. Kaikki on tuossa ihmeellisessä peilikuva-galleriassa toistettuna, kuva kuvan perästä nousee elävänä eteen. Ja kun tutkija hämmästyneenä kysyy, mistä nuo kuvat tulevat, onko olemassa jumalallinen olento, jolla on vallan ihmeellinen silmä näkemään objektiivisesti kaikki,, mitä täällä tapahtuu, niinkuin ennen maailmassa sanot-

tiin, että »jumala on taivaassa ja katselee kaikkea», niin tutkija on pakoitettu sanomaan: en mistään semmoista olentoa löydä. Sen sijaan hänelle kyllä selviää — tarkemmin tutkittuaan — näiden taulujen salaperäinen alkuperä ja siis luonnon pikku aivojen mysterio. Hän näet huomaa, että nämä ihmeelliset luonnon aivot, jotka ottavat valokuvan tarkkoja kuvia kaikesta, toimivat elävän luonnon ja luonnon elävien olentojen välityksellä. Siis luonnon aivot ovat kivi-, kasvi-, eläin- ja ihmiskunnassa.

Kivien eli toisin sanoen »elottoman» luonnon välityksellä tulee verrattain vähän tietoja tästä näkyväisestä maailmasta, verrattain vähän myöskin kasvikunnan kautta. Eläinmaailman kautta luonnon aivot saavat paljon kuvia tapahtumista täällä, mutta selvimmät ja monipuolisimmat kuvat tulevat ihmisten välityksellä. Eläin ei tajua näkyväistä maailmaa samalla tavalla kuin ihminen, eläimen havainnot näyttävät ihmisen silmälle useinkin irvikuvilta, joskin välistä sangen ihmeellisiltä ja jumaloivilta. Ihminen on »luonnon kruununa» siinä asemassa, että hän näkee, niinkuin sanomme, objektiivisesti. Kaikki ihmiset näkevät samalla tavalla aistimensa puolesta pieniä poikkeuksia lukuunottamatta, ja sentähden ihmisten vaikutelmat tästä ulkonaisesta maailmasta ovat sangen yhtä pitäviä. Kuitenki jokainen ihminen jokaisesta eri tapahtumasta saa sielullisesti eri kuvan.

Kun jokin asia tapahtuu tässä näkyväisessä maailmassa, valokuvaa luonto tuota tapahtumaa kaikkien niiden aivojen ja aistimien välityksellä, jotka sitä tapahtumaa seuraavat. Jos on tuhat ihmistä sitä katselemassa, tulee tuhat eri kuvaa siitä. Luonnon aivot

valokuvaavat puolueettomasti kaikki yksityiskohdat. Okkultistin tehtävä on yhdistää kuvat yhdeksi.

Edellä puhuimme siitä, että ihminen kuljettuaan kadulla esim. ei voi päivätajunnassaan muistaa kaikkea, mitä ohikulkiessaan näki, mutta että alitajuntaan on heijastunut kaikki yksityiskohdittain. Mikä on siinä salatieteellisesti katsoen tapahtunut? Siinä ovat toimineet luonnon aivot. Ihmisen pikku aivot ovat tekemisissä luonnon aivojen kanssa. Luonnon aivot valokuvaavat tarkasti havainnot, mitä ihminen tekee, ja kuvat jäävät olemaan luonnon eetteriaivoihin eli siihen, jota okkultisessa kirjallisuudessa nimitetään »astraalivaloksi». Astraalivalo sisältää tuon ihmeellisen luonnon muistikuvaston, ja se on objektiivisesti tarkka ja pätevä.

Kun tahdomme muistella jotain tapahtumaa omasta nykyisestä elämästämme, on vaikeus suurempi, kuta kauemmasta menneisyydestä muisto on kaivettava esille. Emme muitta mutkitta pääse yhteyteen muistikuvan kanssa. Jos ponnistamme liikaa, liukuu se käsistämme, jos taas odotamme rauhallisina, saattaa se sukeltaa esiin. Mutta milloin selvästi muistamme, voimme elää elävästi uudestaan menneet tapahtumat kaikkine tunnelmineen: nämä eivät tosin ole niin repäiseviä enää, mutta voivat uudistua selvinä, vaikka ovat jo meidän ulkopuolellamme.

Minkätähden menneisyys on tavallaan meidän ulkopuolellamme? Sentähden, että se on vaipunut luonnon aivoihin. Meidän täytyy noista aivoista vetää esille uudestaan kaikki muistot. Päivätajunnassamme kykenemme muistamaan ainoastaan semmoisia asioita, jotka ovat jättäneet jälkiä fyysillisiin aivoihimme. Fyy-

sillisistä aivoista ja niiden terveydestä riippuu meidän muistikykyimme, sillä vaikka itse kuvat ovat olemassa, emme saa niitä liikkeelle päivätaajuntaamme, elleivät osaa panna värähtelemään niitä tai vastaavia aivo-substansin atoomeja, jotka olivat toiminnassa silloin, kun muistikuva syntyi.

Astraalivalon kuvastot ovat eetterimaailmassa, ja jotta kuva sieltäpäin voisi joutua meidän päivätaajuntaamme, täytyy sen ensin stimuloida eetteripuolta aivoissamme, jotta eetteripuoli vuorostaan panisi liikkeelle fyysiset molekyylit. Mutta mikään kuva astraalivalosta ei kykene kiihoittamaan meidän eetteriaivojamme, ellei ole olemassa kokemuksen näkymätöntä »kultaista lankaa», joka yhdistää ne toisiinsa. Tämä ei silti merkitse, että meidän olisi itse pitänyt kokea kaikkea, mitä esim. selvänäköisesti näemme, vaan että kuvat kuuluvat semmoiseen alaan, jolla me liikumme. Jos ajattelemme esim. tavallista psykometristia, ei hän ole itse kokenut kaikkea, mitä saa selville. Mutta hän on samankaltaisia asioita kokenut, ja hänen kykynsä rajoittuu määrätylle alalle. Mr. Peters'in kyky esim. pysähtyi aina kuolemaan. Kun hän psykometrisoi vainajalle kuulunutta esinettä, hän pääsi yhteyteen vainajan fyysisen elämän kanssa: saattoipa hän kuvata kuolemaakin ja tietää, että vainaja eli, vieläpä lausua tervehdyksenkin häneltä, mutta hän ei osannut seurata vainajaa toiseen maailmaan.

Lyhyesti toistaen muistimme siis toimii päivätaajunnassa fyysillisten aivojen välityksellä, ja fyysillisten aivojemme näkymätön, sisäinen puoli ovat niin sanotut eetteriaivot. Nämä eetteriaivot välittävät yhteytemme luonnon suuren muistin kanssa, ja ne toimivat pienten aivo-

jemme välityksellä. Voimme siis sanoa, että pienet aivomme ovat yhteydessä luonnon eteerisen kuva-sarjaston kanssa. Nyt tämä luonnon valokuvamuisti on ihmeellinen siinä suhteessa, että se objektiivisesti kuvaa sekä hyvän että pahan. Ja koska luonnon pienten aivojen välittömässä läheisyydessä on se astraalinen eli tunnemaailma, jota myöskin nimitämme astraalitasoksi, niin kaikkien luonnon valokuvaamien kuvien takana piilevät myöskin kaikki inhimilliset tunteet ja ajatukset. Nämä ovat jääneet jonkinlaisina siemeninä kuviin, niin että ne myöskin voivat uudistua. Siis toisin sanoen: luonnon muisti on aivan puolueeton siinäkin merkityksessä, että se säilyttää sekä pahan että hyvän. Se ei valikoi. Paha on yhtä suosittu luonnon muistissa kuin hyvä, sentähden salatieteilijä, joka astuu muistojen maailmaan, joutuu samalla suurille vaaroille alttiiksi, itse asiassa mitä hirmuisimpien voimien heiteltäväksi. Jollei hän itse pysty seisomaan siellä puolueettomana ja voimakkaana, niinkuin kallio meren pauhussa, joutuu hän »paholaisen» kynsiin, sillä kaikkalainen paha syöksyy hänen ympärilleen. Jos hänen omassa olemuksessaan on taipumusta johonkin pahaan, niin se vetää luokseen luonnon muistista kaikki, mikä kulkee samaan suuntaan. Hän joutuu kuin vampyyri-maailman ympäröimäksi, joka uhaten huutaa hänelle: »Sinun pitää antaa kaikki elämänvoimasi meille.» Sentähden on astuminen tähän luonnon »yömuistiin» vaarallisimpia okkultisia tekoja. Mutta luonnossa on onneksi toinenkin puoli tästä muistista, aivan kuin isot aivot; sitä nimitetään »elämänkirjaksi», ja siihen kirjoitetaan kultakirjaimilla ainoastaan se, mikä ikuisesti kelpaa. Luonnon isot aivot

ovat samanlaiset kuin personallisen ihmisen isot aivot. Mekin päivätajunnassamme heitämme luotamme semmoiset muistot, jotka kiusaisivat meitä, esim. muistot omista erehdyksistämme ja pahoista teoistamme, ja se on viisasta. Ihminen, joka ei osaisi niin tehdä, tulisi pian hulluksi. Luonnon korkeampi muisti — elämänkirja eli »akaashiset aikakirjat» — on kuin seula, kaikki putoo sen läpi pois, mikä ei voi jäädä. Se ei pidätä mitään pahaa, vaan säilyttää ainoastaan hyvät tulokset.

Jos tässä personallisessa elämässä opimme esim. pianoa soittamaan, olisimme huutavassa hukassa, jos meidän täytyisi muistaa jokainen liike opintoajaltamme, kaikki tuskat, mitkä tunsimme silloin, kun totutimme käsiä, silmiä ja aivoja soittamiseen. Jos ne jäisivät muistiimme, emme koskaan osaisi soittaa. Ainoa keino oppia on, että unohdamme sivuseikat.

Luonnon isot aivot, akaasha, hylkäävät kaiken, mikä niiden kannalta on turhaa, sillä niiden silmämääränä on täydellinen ihminen. Elämän koulussa yksilöä kasvatetaan; hän oppii hyväksi, voimakkaaksi, epäitsekäksi ja rakastavaksi, hän oppii työtä tekemään, uhrautumaan, kauneutta palvelemaan, taidetta luomaan. Kaiken tuo ihmisyksilö, henki, sielu oppii: kärsimykset ja tuskat unohtuvat. Rakkaus jää ja kaikki kyvyt jäävät, mutta ihmisen ei tarvitse muistaa pitkän vaeluksensa varjopuolia. Ne unohtuvat, jotta ihminen olisi vapaa, onnellinen, autuas, — kuin uusi olento ja kuitenkin ikuisesti sama. Sentähden on olemassa luonnossa akaashan valikoiva muisti.

Onko siis ihmisen mahdotonta täysin muistaa tie, minkä hän on kehityksensä aikana kulkenut? Eikö

hän voi muistaa menneisyyttä? Voi kyllä. Samaten kuin osaamme muistella ja kuvitella, minkä ponnistusten kautta opimme soittamaan tai kirjoittamaan, samaten täydellinen ihminen kykenee ei ainoastaan kuvittelemaan, vaan todellisesti muistamaan, minkä vaiheiden läpi hänen historiansa on kulkenut, kuten kohta tulemme näkemään.

Olemme tässä tutustuneet salatieteelliseen teoriaan muistista. Ihmismuistin taustana on luonnon kaksinaimainen muisti. Elämänkirjaan on kirjoitettu kultakirjaimilla kaikki, mitä on meille ruumistusten vieressä hyvää tapahtunut, kaikki, mitä olemme voittaneet ja saavuttaneet. Siinä ja yksin siinä on inkarnationsiemme punainen lanka. Sentähden elämänkirjan kautta kulkee tie menneisyteemme. Jos nyt tahdomme muistaa, mitä olemme esim. viime elämässä olleet, mitä toimineet, tehneet, silloin ei riitä, että astumme ulos luonnon alempaan muistiin, pienten aivojen taulugalleriaan ja katselemme kuvia — jos siihen kykenemme. Tämä ei riitä, sillä vaikka on luonnollista, ettemme näe mitä kuvia tahansa, vaan että näemme semmoista, mikä on ollut oman menneisyytemme kanssa tekemisissä, ei ole mitään takeita siitä, että näemme oikein, koska näemme nykyisillä silmillämme, eikä siitä, että näemme, mitä haluaisimme nähdä. Jos tahdomme muistaa, täytyy meidän lukea muistot elämänkirjasta. Toisin sanoen: meidän täytyy mennä siihen itseemme, joka on elänyt läpi menneisyyden, korkeampaan Itseemme, omaan yksilölliseen minuuteemme, ja sieltä päin — koska siinä ei ole kirjoitettuna muuta kuin tulokset — laskeutua alas luonnon pieniin aivoihin ja luoda menneisyys uudestaan. Menneisyys on uudestaan luotava, jos

todellisella realistisella tavalla tahdomme muistaa, ja se on luotava uudestaan elämäkirjan avulla, ei muunlaisten kykyjen välityksellä.

Koko muistamisen probleemi keskittyy siis kysymykseen: miten pääsemme yhteyteen sisimmän Itsemme kanssa, kuinka voimme nousta sen tajuntaan? Ja tässä on silloin edessämme aikakausien viisauden ikivanha sääntö ja neuvo. Ymmärtääksemme, millä ehdoilla voimme lähestyä sisintä Itseämme, täytyy meidän ymmärtää, minkälainen on se meidän korkeampi Minämme eli Itsemme, joka muistaa. Sitä on monella tavalla määritelty. Jeesus nimittää sitä milloin ihmisen pojaksi, milloin Jumalan pojaksi. Lyhyesti sanoen: se on tosi ihminen. Se on tosi ihminen, ja mitä se merkitsee? Se merkitsee m. m., että tuo korkeampi minuus ei ole sukupuoliolento, ei ole mies eikä nainen. Jeesus sanoo: »Taivaanvaltakunnassa ei naida, siellä ei ole miehiä eikä naisia», ja siellä missä meidän oikea Minämme elää, siellä me henkiolentoina olemme sukupuoliolentoja, yksistään ihmisiä.

Jotta voisimme muistaa menneitä elämiämme, täytyy meidän nousta siihen tajuntaan, joka on puhtaasti inhimillinen, yläpuolella miehen ja naisen. Tässä suhteessa voimme pian pettää itsemme. Sentähden elämän oma järjestys opettaa meille, miten se tapahtuu. Se on näet helposti sanottu, mutta ei helposti tehty.

Kun todellisessa minuudessamme olemme yläpuolella sukupuolta, olemme ensin olleet yhtenä sukupuolena, sitten kahtena ja vihdoin olemme kolmatta sukupuolta, joka ei enää ole mikään »puoli». Nykyään olemme kaikki joko miehiä tai naisia, mutta tieteellinen tosi-seikka on, että fyysillinen, ruumiillinen organismimme,

samalla kun se on ilmenneesti määrättyä sukupuolta, on salaisesti toistakin sukupuolta. Kun sikiö kehittyy äidin kohdussa, on se ensin sukupuoleton ja tulee sitten kaksisukukaiseksi, jonka jälkeen toinen sukupuoli vie voiton ja toinen jää surkastuneena olemaan ihmisen ruumiissa.

Kun salatieteellisesti katselemme asiaa, huomaamme, että ihmisen eetterinen organismi on toista sukupuolta ja näkyvä fyysillinen ruumis toista. Mikä nyt on elämämme näissä molemmissa sukupuolissa? Se on sitä, että kun mies rakastaa naista ja nainen miestä, niin mies elävöittää naisessa naisen sisäistä, miehelistä sukupuolta, ja nainen miehessä naisellista. Jos toinen olisi yksinomaan mies ja toinen yksinomaan nainen, eivät he voisi rakastaa toisiansa ymmärtämyksen puutteessa. Mutta kun mies ja nainen rakastavat toisiansa, tapahtuu eetteriorganismissa näkymätön avautuminen, ja rakkaus on siinä, että nainen astuu miehen sydämeen ja mies naisen. Rakkauden ymmärtämys syntyy siitä, että rakastetun kuva astuu rakastajan sisäiseen tajuntaan ja valloittaa sen.

Me ihmiset synnymme tähän maailmaan kerran toisensa perästä, olemme milloin miehiä, milloin naisia, ja erilaiset puolet kehittyvät meissä eri elämien aikana. Mutta ennenkuin voimme nousta korkeampaan Minään, täytyy meissä kehittyä molemmat sukupuolet, jotta voisimme jättää ne kokonaan. Tämä tuskin käy päinsä muuten kuin yhdellä tavalla, nim. siten, että uskollisen rakkauden aiheuttamassa huippukohtaisessa elämässä mies ja nainen, joita rakkaus jo menneissä ruumistuksissa on liittänyt yhteen, taas kohtaavat toisensa ja tuntevat todella koko sydäimestään rakastavansa toi-

siansa. He täyttyvät silloin niin toinen toisellaan, että heistä haihtuu tieto sukupuolesta, — he eivät rakasta enää sukupuolisesti. Jokaisen naisen sydämessä — ja jokaisen nuoren miehen — elää aivan kuin vaistomainen tieto semmoisesta ihmeellisestä rakkaudesta, joka puhdistaa ja vapauttaa ja nostaa yläpuolelle aistien. Niin tässä huippukohtaisessa ruumistuksessa mies ja nainen rakastavat toisiaan kuin veli ja sisar, ja kuitenkin niin suuresti ja syvästi, ettei maailma sitä aavista. He saisivat kaiken ja he kieltäytyvät kaikesta, koska heidän rakkautensa käsittää koko maailman. Ja niin he nousevat kolmanteen sukupuoleen, joka on yläpuolella sukupuolisuuden. He tulevat lapsiksi taivasten valtakuntaan.

Jos ihminen jo syntyessään — jo äitinsä kohdusta, kuten Jeesus sanoo — on Jumalan valtakunnan lapsi, silloin hän on olento, joka tietää ja säälii, jonka sydän on täynnä rakkautta kaikkia kohtaan ja muutamia kohtaan ja yhtä kohtaan, mutta täynnä rakkautta, joka ei tiedä mitään sukupuolisuudesta.

Ihmeellinen on näin ollen jälleensyntymismuisti.

Mutta siinä meillä samalla on totuuden mittapuu. Mitä muita, toisenlaisia muistoja on olemassa menneisyydessä — ja niitä on olemassa — ovat ne tilapäisiä. Ihminen voi kyllä saada muistoja menneisyydestä, vaikkei hän osaa lukea elämäkirjaa. Hän voi saada näkyjä, unia, vaikutelmia todellisesta menneisyydestään, mutta ne tulevat silloin itsestään. Astraalisesti selvänäköinen ihminen voi nähdä sarjoja ja irtonaisia kuvia luonnon ihmeellisestä taulukokoelmasta, ja hän voi luulla merkillisellä kyvyllään kykenevänsä lukemaan mitä tahansa menneisyydestä, mutta ei ole mitään

takeita siitä, että kuvat ovat luotettavia, koska eivät ole tulleet ainoalla laillisella tavalla, s.o. koska niitä ei ole luettu elämäkirjasta. Meillä saattaa olla ystäviä ja opettajia näkymättömässä maailmassa, jotka voivat auttaa meitä ja tekevätkin sitä, mutta se ei ole laskettava silloin omaksi ansioksemme. Tutkikaamme sen tähden vielä jälleensyntymismuistia toiminnassa.

IV.

JÄLLEENSYNTYMISMUISTI ERIKOIS- ILMIÖNÄ.

Ani harvat ihmiset muistavat täysin tietoisesti, että ovat ennen eläneet, ja vielä harvemmat osaavat niin tietoisesti syventyä muistoihinsa, että todella tuntisivat olevansa ikuisia olentoja, aivan kuin »vaeltavia juutalaisia», jotka kulkevat elämästä elämään ja näyttävät täällä milloin mitäkin inhimillistä osaa.

Historiasta tunnetaan semmoinen esimerkki kuin Gautama Buddha, joka väitti tietävänsä koko menneen kehityshistoriansa ja puhui monista edellisistä ruumistuksistaan. Buddhalainen kirjallisuus on täynnä näitä kertomuksia. Onko Buddha itse kaikkia kertonut, on ehkä kysymyksenalaista.

Vanhan ajan historiasta on toinenkin esimerkki: suuri kreikkalainen filosofi Pythagoras muisti selvästi olleensa Hermetimos Clazomenalainen, Euphorbos Troijalainen ja eräs argonauteista. Kun Pythagoras ensi kerran astui erääseen temppeleihin Vähässä-Aasiassa, sanoi hän: »Tuossa on se kilpi ripustettuna, jota kannoin Troijan sodassa. Minun nimeni Euphorbos on siinä.» Ja niin oli, kun tarkastettiin. Historiasta

tiedämme myös, että Julianus Luopio sanoi olleensa Aleksanteri Makedonialainen.

Tämmöisiä täysin itsetietoisien jälleensyntymismuistin tapauksia on harvassa. Tavallisesti ihmisen muisti menneisyydestä on joko epämääräinen tai fragmentaarinen, katkelmallinen. Emme mene väittämään, ettei mitään muistia menneisyydestä ole olemassa ennenkuin ihminen itsetietoisesti muistaa, mutta mikään muistaminen ei ole ehdottomasti varma, ennenkuin ihminen osaa kohota korkeampaan Minään ja sieltä laskeutua alas. Kauan sitä ennen hän voi saada välähdyksiä omasta menneisyydestään, ja nämä välähdykset ovat joskus todistavia, joskus todennäköisiä. Tärkeää on, että muutamilla esimerkeillä valaisemme, millä tavalla tuommoiset muistot menneisyydestä tavallisesti esiintyvät, sillä tämän asian suhteen voimme mitä suurimmin erehtyä ja luulotella muistavamme, silloin kun oma mielikuvituksemme leikkii kanssamme.

Otan mieluummin esimerkkejä ulkomailta, sellaisia, jotka ovat olleet tieteellisen tutkimuksen esineinä tai ovat sellaisten ihmisten esittämiä, että heidän nimensä takaa asian todenperäisyyden.*)

Sangen usein muistot menneisyydestä esiintyvät hämärinä ja epämääräisinä aavistuksina tai tunnelmina, mutta silloinkin ovat huomattavia ja tuntuvat sattuvilta. Tutustuttuaan rouva von Steiniin saksalainen runoilija Goethe tuli usein ajatelleeksi: »Mitä tämä on?» Hän ilmaisi tunnelmansa rouva von Steinille seuraavin sanoin: »Sano minulle, mitä kohtalolla on varattuna meille? Minkätähden se on niin likeisesti liittänyt

*) Vrt. kirjallisuusluetteloa kirjan lopussa.

meidät toisiimme? Ah, sinä olet varmaan kaukaisina aikoina ollut sisareni tai vaimoni... Ja tästä kaikesta on jäljellä vain muisto, joka epäilyksenä lepää sydämelläni, muistona vanhasta, alati läsnäolevasta totuudesta.» Eihän tuommainen tunnelma yleensä ole luotettava, mutta tässä tapauksessa voi sille suoda huomiota, koska Goethe oli tervejärkisimpiä ja arvostelukykyisimpiä ihmisiä mitä maan päällä on elänyt.

Vielä sattuvampi oli tunnetun ranskalaisen runoilijan Lamartine'n muistotunnelma. Hän kertoo kirjassaan *Voyage en Orient*, että hän matkustaessaan Palestiinassa ihmetteli ihmettelemistään sitä, että tunsikin kaikki paikat. Ei hän ollut niistä lukenut matkakertomuksia ennen, eikä hänellä ollut matkaopasta käsillä, ei edes raamattua, ja kuitenkin hän saattoi sanoa esim. kerran: »Tämä on se kenttä, jossa Saul taisteli filistealaisia vastaan.» Hänen seuralaisensa nauroivat hänelle, mutta saavuttuaan läheiseen luostariin saivat he kuulla isiltä siellä, että kenttä todella olikin Saulin kenttä. Toisen kerran, kun he tulivat erään vuoren luo, sanoi Lamartine: »Tässä täytyy jossain olla makkabealaisten hauta.» Ja kiiivettyään vuorelle, he löysivät sen.

Tuommoisia tapauksia mainitsee Lamartine kirjassaan useampia, ja niiden sattuessa Lamartine itse huudahti: »Mitä tämä on? On kuin olisin kulkenut täällä ennen! Olenko minä siis elänyt ennen?» Hänen matkakertomuksensa ilmestyi v. 1835, joten ei mistään »teosofisesta vaikutuksesta» voinut olla puhetta. Mikäli jälleensyntyminen oli tunnettu Euroopassa, oli se buddhanuskon tai egyptiläisen sielunvaellusopin muodossa.

En tiedä, kuinka paljon ranskalaista kirjailijaa Ponson du Terrail'ia tunnetaan meillä, mutta Ranskassa hän

oli viime vuosisadalla arvossa pidetty; hän oli Alexandre Dumas'n tovereita ja kirjoitti historiallisia romaaneja. Hän oli vakuutettu siitä, että oli elänyt Ranskassa Henrik III:n ja Henrik IV:n aikana, ja kaikista jännittävimmät romaaninsa on hän kirjoittanut siltä ajalta. Alexandre Dumas itse, joka lienee yleisesti tunnettu meilläkin »Monte-Christon Kreivi» ja »Kolme muskettisoturia» nimisten romaanien tekijänä, uskoi niinkään vahvasti jälleensyntymiseen omien muistojensa nojalla.

Tuommoiset esimerkit — vaikka eivät olekaan päteviä todistuskappaleina, — ovat arvokkaita sentähden, että henkilöt, jotka sanovat sillä tavalla muistavansa, ovat siksi lahjakkaita, etevä ja yleisesti kunnioitettuja, ettei ainoastaan petos vaan milteipä itsepetoskin jää mahdollisuuksien ulkopuolelle.

Tulemme nyt sattuvampiin muistoihin, semmoisiin, joista epäilijäkin voi jäädä ymmälle. Ranskalainen runoilija Joseph Mery uskoi eläneensä monta kertaa maan päällä. Hän muisti sangen tarkkaan yksityiskohtia eri elämistään. Hän oli ollut mukana silloin, kun roomalaiset ja germaanit sotivat keskenään, ja hän tunsi Saksassa paikkoja, joissa hän oli silloin ollut. Muuan kuvaava esimerkki on seuraava: Mery joutui keran Rooman Vatikaaniin, jossa häntä olivat vastaanottamassa muutamat nuoret naiset, noviiseja ruskeissa kaapuissaan. Nämä puhuttelivat häntä latinankielellä, joka on Vatikaanin kieli. Mery ei ollut koskaan puhunut sanaakaan latinaa — oli tietysti lukenut niinkuin kaikki oppineet, mutta ei puhunut. Nyt tuntui hänestä äkkiä, niinkuin hän olisi siirtynyt takaisin siihen aikaan, jolloin hän itse puhui latinaa. Häneltä putosi kuin

harso silmiltä ja hän osasi keskustella virheettömästi ja kauniisti latinan kielellä nuorten neitien kanssa.

Tämä on merkillinen esimerkki, sillä semmoista ei tapahdu joka päivä. Ei ole niinkään helppoa äkkiä puhua kieltä, jota osaa teoreettisesti. Olin kerran Lontoossa erään suomalaisen tohtorin kanssa, joka oli täysin perillä englannin kielestä teoreettisesti. Lähtiessään ensi kertaa ulos ostoksille hän vakuutti tulevansa yksin toimeen. Puolen tunnin perästä hän palasi nolona, mutta tieteellisesti jännitettyinä, ja huudahti: »Tämäpä vasta on ihmeellistä! En käsitä yhtään, mitä nämä ihmiset täällä puhuvat; sinun täytyy tulla auttamaan minua, sillä kun menen kauppaan, eivät he ymmärrä minua enkä minä heitä, ja minähän kuitenkin puhun aivan selvästi englantia.»

On huomattava, että tuttavani tohtori oli kielimies, erikoisen taitava ranskankin kielessä. Kun siis Mery ilman pienintäkään harjoitusta puhui sujuvasti latinaa, joka on monin verroin vaikeampi keskustelukieli kuin yksikään elävä kieli, oli suorastaan tapahtunut pieni ihme. Ja voiko sitä ihmettä paremmin selittää kuin olettamalla, että se oli jälleensyntymismuistia?

Toinen esimerkki. Eräs professori Damiani kirjoitti bostonilaiseen lehteen *Banner of Light* 1. XI. 1878, että hän oli kauan aikaa ollut kieltäjä jälleensyntymiseen nähden ja aina nauranut semmoiselle uskolle. Siihen aikaan oli spiritismi Amerikassa muodissa, ja hän oli ollut istunnoissa läsnä, joissa mediumi oli puhunut hänelle hänen menneestä elämästään, mutta hän oli nauranut eikä pannut vähääkään arvoa tiedonannoille. Sitten oli yhtäkkiä hänen sisäinen näkönsä auennut ja hän oli monta kertaa sisäisillä silmillään keskellä päivää

nähty itsensä jossain menneessä ruumistuksessa. Hän näki myös omaisiaan ympärillään, ja kaikki olivat kulloinkin puetut ajanmukaisiin vaatteisiin, niinkuin hän itsekin. Nyt hänen lopulta täytyi uskoa jälleensyntymiseen, koska itse oli saanut niin monta kumoamatonta todistusta.

Tuommoiset näyt tulevat selvällä päivällä. Tietysti voivat tulla unessa ja silti olla päteviä, mutta milloin tulevat päivällä kutsumatta, on syytä olettaa, että ovat oikeita muistoja menneisyydestä. Sillä tavalla aina vaikuttavatkin asianomaiseen näkijään. Ihminen, joka on rehellinen itselleen, päättelee helposti, onko hänen näkynsä todellista vai kuviteltua, jota vastoin epärehellinen ihminen on altis erehtymään ja luulottelemaan. On myös otettava huomioon, että kuta rehellisempi hän on, sitä vaikeampi on häntä pettää näkymättömän maailman puolelta. Milloin hänelle tulee näkyjä ja tiedonantoja sieltä, ovat ne luotettavia.

Tunnetulla parisilaisella magnetopaatilla tohtori Gaston Durville'llä oli apulaisena mad. E. Raynaud, muuan magneettinen mediumi, jolla oli taipumusta parantamiseen. V. 1910 sai tri Durville kerran kutsun Genuaan. Siellä oli potilas, joka pyysi, että tri Durville tulisi häntä katsomaan. Mutta tohtori oli estetty menemästä ja lähetti sijaisenaan mad. Raynaud'n sinne. Nyt oli mad. Raynaud monta kertaa vakuuttanut tri Durville'lle muistavansa pääpiirteissään selvästi viimeisen elämänsä. Hän muisti muka, että hänellä oli koti lämpimässä maassa, ja hän osasi kuvata, minkälainen rakennus oli, jossa hän asui. Hän kertoi myös olleensa sairas keuhkoistaan, kuolleensa verrattain nuorena ja olevansa haudattuna kirkkoon. Tämä kaikki oli tapahtunut noin

sata vuotta sitten. Mad. Raynaud oli varma uskosaan, mutta tri Durville piti sitä mielikuvituksena, koska hän tiedemiehenä oli varovainen, vaikkakin tutki samoja asioita. Joutuessaan sitten Genuaan mad. Raynaud ihmetteli, kuinka kaupunki näytti tutulta, vaikkei hän ollut siellä ennen käynyt, eikä hän malttanut olla mainitsemata tätä potilaalleen. Kertoipa vielä omasta uskostaan ja omista muistoistaan. Silloin potilas sanoi: »Minä en tunne tätä kaupunkia niin paljon, että voisin sanoa, onko olemassa semmoinen rakennus, jota te kuvaatte, mutta tiedän erään henkilön, joka tuntee täällä kaikki paikat». Potilas kutsutti tuon henkilön luokseen, ja mad. Raynaud kertoi hänelle taas koko menneen muistonsa. Vieras kävi sangen hämmästyneen näköiseksi, kun mad. Raynaud kuvasi entistä kotiansa; hän sanoi: »Luulen tuntevani tuon rakennuksen, se on eräs palatsi pienen matkan päässä kaupungista, ja se on kuulunut S:n perheelle». Koska tämmöinen asia oli mielenkiintoinen, koetettiin varovaisilla tiedusteluilla saada selville, oliko sata vuotta sitten ollut olemassa henkilö, joka vastasi mad. Raynaud'n kuvausta. Saatiinkin tietää, että juuri samassa palatsissa oli lokakuun 23: pnä 1809 kuollut nuori leskirouva Jeanne S. Tämä nuori rouva, joka aina oli ollut sairaaloinen, — seisoi kuolintodistuksessa ja papin kirjassa, — kuoli kylmettymiseen ja haudattiin madonna del Monten kirkkoon.

Olemme näistä esimerkeistä nähneet, minkälaisina jälleensyntymismuistot tavallisesti ilmenevät ja miten niiden arvo on joko todennäköisyydessä tai siinä, että tulevat todistetuiksi. Erikoisesti mielenkiintoisen ja todistuskelpoisen alan muodostavat vielä lasten jäl-

leensyntymismuistot. Pienten lasten itsepuheluja on vanhempien hyvä panna merkille. Lapset, jotka ovat lähellä vastikään jättämään sä näkymätöntä maailmaa, saattavat muistella menneitä asioita helpommin kuin aikuiset.

Eräs herra Lagrange kertoo vuonna 1880 tunteneensa Veracruzissa pienen pojan Jules Alphonse, joka silloin oli seitsemän vuoden vanha. Neljän vuoden ikäisestä oli pojalla ollut merkillinen kyky. Hän näet osasi parantaa ihmisiä joko pitämällä heitä kädestä kiinni tai katselemalla heitä ja neuvomalla heille lääkkeitä, joita piti valmistaa kasveista. Kun häneltä tiedusteltiin, kuinka hän osasi reseptejä laatia ja kuinka hän tiesi, mikä sairasta ihmistä vaivasi ja mikä lääke oli hänelle tepsivä, niin pieni poika vastasi: »Kun minä olin suuri, olin minä lääkäri.»

Tämä oli nähtävästi jälleensyntymismuistia, sillä vaikka henkimaailma olisi ollut mukana auttamassa, kun poika paransi käsien päälle panemisella, on vaikea ajatella, että reseptien laatimiset olivat henkivaikutusta. Pojan olisi silloin pitänyt olla transissa »poissa itsestään», sillä kun vieras henki vaikuttaa ihmisen, saatikka lapsen kautta, ei tämä ole oma itsensä. Mutta lapsellinen vastaus pojan suusta osoittaa, ettei hän ollut minkäänlaisessa transissa.

Pieni prinssi de V., jonka vanhemmat olivat nähtävästi spiritismiin taipuvaisia, oli kolme vuotias, kun sattui seuraava tapaus, josta hänen isänsä kertoo: Isä mainitsee ensin, että ennen pojan syntymää henget olivat ilmoittaneet, että heille tulisi syntymään poika, joka olisi varustettu yliaistillisilla kyvyillä, koska hän oli vanha alkemisti, kabbalisti ja astrologi, joka oli

suuresti ponnistanut edellisessä elämässään saavuttaakseen salaisia kykyjä. Vanhemmat eivät kiinnittäneet paljonkaan huomiota ennustukseen, koska he eivät osanneet sitä verifioida. Mutta nyt, kun isä kerran istui työhuoneessaan ja pieni poika leikki lattialla, kiintyi isän huomio siihen, että poika itsekseen jutteli jotain Englannista. Isä kysyi hämmästyneenä.' »Mitä sinä Englannista tiedät?», sillä hän ei muistanut, että Englannin nimeäkään olisi mainittu lapsen kuullessa. Poika vastasi: »Englanti on maa, jossa minä olen ollut kauan aikaa sitten.» — »Niinkö», sanoi isä, »no olitko sinä silloin noin pieni?» — »Ei, minä olin silloin paljon isompi kuin isä, ja minulla oli silloin näin pitkä parta.» — »No, oliko sitten isä ja äiti siellä sinun kanssasi?» — »Ei, minulla oli silloin toinen isä ja äiti.» — »No, mitä sinä sitten teit, kun sinulla oli niin pitkä parta?» — »Minä leikin paljon tulen kanssa, ja kerran poltin itseni niin, että kuolin.» Tuolla tavalla puhui pieni matkamies.

Tämmöistä tapausta on vaikea pitää esim. telepaattisena vaikutuksena isästä, vaikka isä olikin ennen hengiltä kuullut, että hänen poikansa oli ollut alkemisti. Sillä jos kolmevuotias poika lukisi vanhemman ajatuksia, toistaisi hän vain tämän ajatuksia ja sanoja itse niitä ymmärtämättä. Mutta tässä tapauksessa pieni poika puhuu asiasta kuin lapsi ainakin, joka kertoo tietojaan. Ei isä koskaan ollut ajatellut alkemistin ulkomuotoa pitkine partoineen j.n.e. Tuskin muunlainen selitys on paikallaan kuin se, mikä sisältyy sanaan: jälleensyntymismuisto.

Lasten suhteen on otettava huomioon sekin mahdollisuus, että lapsen kuollut sielu on syntynyt pian

uudestaan, toisin sanoen, että jälleensyntymä on astraalitasolta eikä korkeammasta Minästä. Semmoisia ovat seuraavat huomattavat tapaukset:

Isaac G. Fosterin perhe asui Illinoisissa silloin, kun heidän tyttärensä Mary kuoli. Muutamia vuosia myöhemmin, heidän muutettuaan Dakotaan, syntyi heille uusi tyttö, joka sai nimekseen Nelly. Kun tyttö oli oppinut puhumaan, sanoi hän, ettei hänen nimensä ole Nelly, vaan Mary. Vanhemmat ihmettelivät itseksensä: »Hänhän on kuin vanha Marymme». Isä otti tytön mukaansa Illinoisiin ja vei hänet siihen taloon, jossa pikku Mary oli asunut ja kuollut. Nelly tunsi heti paikat ja sanoi: »Tässä minä olen asunut». Hän tunsi ihmisetkin siellä ja osasi mainita heidän nimensä. Vieläpä hän kertoi koulusta, jossa oli käynyt ja kuvasi tarkkaan koulurakennuksen, joka oli matkan päässä entisestä kodista. He lähtivät isän kanssa sinne ja Nelly juoksi heti luokkahuoneeseen sen pulpetin luo, jonka ääressä Mary oli istunut, ja huudahti: »tämä on minun!» Isä kysyi itseltään: »Eikö tämä ole jälleensyntymistä?»

Toinen hyvin todistettu tapaus on tältä vuosisadalta Italiassa. Tri Samona Palermossa Sisiliassa kadotti v. 1910 pienen tyttärensä Alessandrinan, joka oli silloin viiden vuoden vanha. Kolme päivää myöhemmin, maaliskuun 18 pnä, näki rouva Samona unta, että hänen pieni tyttärensä ilmestyi hänelle ja sanoi: »Äiti, älä itke, minä tulen pian sinun luoksesi takaisin pienenä lapsena». 21 pnä samaa kuuta rouva S. näki saman unen uudestaan. Keskustellessaan miehensä kanssa tästä, olivat molemmat sitä mieltä, että asia oli mahdoton, koska rouva S. oli edellisenä vuonna

läpikäynyt vaikean leikkauksen, joka luultavasti estäisi synnyttämisen. Heidän jutellessaan tästä kuului kolme koputusta ovelle. Huoneessa olevat lapset juoksivat avaamaan, sillä he otaksuivat tati Caterinan tulevan, mutta ei ollutkaan ketään. Vähän sen jälkeen rouva ja tri Samona ottivat osaa mediumistiseen istuntoon. Pieni Alessandrina ja eräs tohtorin kuollut sisar ilmoittivat itsensä mediumin välityksellä. Tyttö sanoi: »Minä olen unessa näyttäytynyt äidille ja koputin kolme kertaa ovelle silloin, kun puhuitte minusta, huomauttaakseni, että olin läsnä. Minä tulen syntymään äidille ennen joulua tänä vuonna, ja kaikkien suvun jäsenten täytyy saada tietää siitä. En voi ilmoittaa enää itsestäni muuta kuin kolmen kuukauden aikana, sillä sitten tulen olemaan kiinni uudessa ruumiissani». Tohtorin sisar-vainaja vahvisti mediumin välityksellä nämä tiedot oikeiksi. Jonkun aikaa sen jälkeen tohtorinrouva tunsii odottavansa lasta, ja toukuussa pieni Alessandrina vainaja ilmoitti, että hän tulee syntymään yhdessä pienen sisaren kanssa.

Näistä ennustuksista rouva Samona tuli levottomaksi ja alakuloiseksi, sillä hän oli terveydeltään heikko. Silloin Alessandrina ilmoitti istunnossa äidille, ettei tämä saanut olla levoton ja toivoton, koska he — pienokaiset — silloin saisivat huonot ruumiit. Rouva S. huomautti: »Vaikka minulle syntyisikin kaksi tyttöä, mistä tiedän, että toinen on Alessandrina?» Tähän vastasi kuollut tati: »Sen voit tietää siitä, että Alessandrina tulee syntymään jälleen entisen näköisenä.»

Marraskuun 22 p:nä syntyikin rouva Samonalle kaksi tyttöä, tosin vähän liian aikaisin. Heti syntymästä saakka voitiin konstatoida, että toinen kaksoisista oli

saman näköinen kuin kuollut Alessandrina, sillä isä lääkärinä havaitsi eräät pienet ruumiilliset tuntomerkit samoiksi.

Tämä jälleensyntymistapaus on otettu tarkan tieteellisen tutkimuksen alaiseksi, ja on saatu joukko todistuksia — oppineeltakin taholta — siitä, että asiat ovat niin tapahtuneet kuin tohtori Samona on kertonut.

Pikku Alessandrina — toinen kaksoisista oli taas saanut tämän nimen — näyttäytyi kasvaessaan ja varttuessaan todella samanlaiseksi, kuin hänen pieni kuollut sisarensa oli ollut. Ulkonäkö oli sama — ehkä hiukset ja silmät olivat hieman vaaleammat Alessandrina II:11a. Päivä päivältä kävi selvemmäksi, että uudella Alessandrinalla oli samanlaiset pienet tavat kuin entisellä. Hän jutteli itsekseen, ja hänen lempipaikkansa oli äidin sylissä. Hän oli niinkuin entinen Alessandrina levoton ja pelokas, kun vieraita tuli, mutta tultuaan tutuksi vieraiden kanssa saattoi hän istua hiljaa ja kuunnella keskustelua, jotavastoin hänen kaksois-sisarensa oli rohkea, villi ja vilkas tyttö, joka ei pysynyt vieraiden luona, vaan juoksi omiin leikkeihinsä. Jos kuului melua kadulta, sanoi Alessandrina II samalla tavalla kuin kuollut sisar ennen häntä: *Alessandrina si spaventa* Hän ei huolinut nukeista, vaan leikki mieluummin samanikäisten lasten kanssa, kuten Alessandrina I oli tehnyt, ja myöskin hän tahtoi, että hänen käsiänsä yhtämittaa pestäisiin, kuten edellinenkin. Hän ei voinut sietää juustoa ruuassa, hän oli vasenkätinen, ja hänen suurimpia huvituksiaan oli ottaa esille kaapista aikuisten suuret kengät ja koetella niitä jalkaansa, — kuten edellinenkin Alessandrina. Hänellä oli tapana muodostella omaistensa nimiä toisenlaisiksi,

niin että täti Caterina esim. oli täti Caterana — ja niin oli tehnyt edellinenkin tyttö.

Täytyy sanoa, että uusi Alessandrina oli täydellinen kaiku edellisestä, ja vaikea on tulla muuhun kuin siihen johtopäätökseen, että tässä oli tapahtunut jälleensyntyminen.

Edellä kerrotut esimerkit ovat kuitenkin harvinaisia poikkeustapauksia. Useimmilla ihmisillä ei ole tietoisia välähdyksiäkään entisistä ruumistuksista. Jäävätkö he niin ollen armotta kaiken muistamisen ulkopuolelle?

V.

JÄLLEENSYNTYMISMUISTI YLEIS- ILMIÖNÄ.

Syntyessään takaisin tähän maailmaan on ihminen käynyt tuonelan virran, unohduksen Lethevirran läpi eikä tiedä ennen olleensa olemassa. Hän on uusi personallisuus; hän on syntynyt uuteen ruumiiseen, ja mahdotonta on, että uudet aivot voisivat muistaa semmoista, jossa ne eivät ole olleet mukana. Tämä on sääntö, ja sentähden useimmille ihmisille jälleensyntymisprobleemi jää ratkaisemattomaksi kysymykseksi: »emme voi tietää, onko ihminen ennen ollut olemassa maan päällä, koska emme muista mitään.» Heille lohdutukseksi pitää nyt tuoda jotain tosiseikkoja esille, sillä vaikka he personallisesti ja itsetietoisesti eivät muista mitään, muistaa kuitenkin luonto heidän puolestaan.

Mitä sillä tarkoitamme? Yksinkertaisesti sitä, että he itse ovat eläviä muistoja menneisyydestä. Ihminen itse semmoisena, kuin hän on, on menneisyytensä lapsi. Hänessä siis piilevät menneisyytensä muistot.

Nämä »muistot» näkyvät hänen synnynnäisissä ominaisuuksissaan ja kyvyissään, hänen ruumiillisessa

ja sielullisessa olemuksessaan. Kaikki ihmiset olemme erilaisia. Jos maailma on järjestynyt kosmos, ei meidän erilaisuutemme ole selitettävissä muuten kuin siten, että menneisyys on meillä takana. Kuinka ylikuonnollisen turhaa ja pikkumaista työtä olisi Jumalalla, jos hän loisi meidät jokaisen semmoiseksi, kuin olemme! Silloin syystä voisimme kysyä: miksi hän ei luonut parempia olentoja? Ja missä olisi meidän yksilöllisyytemme ja itsenäisyytemme, meidän vapautemme ja vastuumme, jos vain olisimme kimppu perittyjä ominaisuuksia! Meillä ei ole muuta järkevää vastausta tarjolla kuin se, että meillä on kullakin oma menneisyytemme takanamme. Emme ole syntyneet tyhjästä, vaan olemme ihmisminuuksia, jotka pitkän kehityksen aikana olemme tulleet siksi, mitä olemme.

Sentähden voimme sanoa: ihmisen muisti on hänen karmassaan, hänen kohtalossaan. Ja mikä on ihmisen kohtalo? Se on hänen syntymänsä. Kuinka moni lapsikin jo ajattelee: »miksikähän minä synnyin tällä tavalla, näin köyhäksi ja näin pieniin oloihin?» — ja kuinka moni kuvitteleekaan vastaukseksi: »mutta oikeastaan minä olenkin kuninkaan poika.» Ja kulkiessaan kadulla hän laskee, että jos oikea jalka sattuu tuohon kiveen, on hän varmasti kuninkaan poika.

Että olemme syntyneet vissiin ympäristöön ja perheeseen, saaneet määrätynlaisen kasvatuksen ja kokeneet määrättyä elämää lapsuudessa ja nuoruudessa, s. o. niinkauan kuin emme vielä itse voineet mitään valita, se on kohtaloa, karmaa, seurausta menneisyydestä. Ja kun otamme huomioon, että tämä meidän menneisyytemme on juuri karmana eli kohtalona kirjoitettu tähtiin, niin meidän täytyy todeta, että luonto ihmeel-

lisellä tavalla muistaa. Kuka näet meistä totuuden etsijöistä, teosofeista, mystikoista y.m. epäilee horoskoopin ja yleensä astrologian pätevyyttä? Tiedämmehän kokemuksesta, että horoskooppi ei ole mielivalentainen asia. Se on laskelma, minkä ihminen, joka siihen kykenee, tekee tähtien asennosta meidän syntymämme hetkellä. Se sanoo selvästi, minkälainen on kohtalomme, sillä se näyttää, millä ominaisuuksilla ja edellytyksillä olemme syntyneet. Se ei aina sano, minkälaiseen ympäristöön synnymme, sillä samalla hetkellä voi syntyä useampia lapsia, toinen kuninkaalliseen, toinen työläisperheeseen, mutta heidän elämänvaiheensa ovat samantlaisia, joskin eri ympäristöissä.

Tähtiin on syntymähetkellä kirjoitettu luonnon omilla kirjaimilla meidän kohtalomme, ja se kohtalo on tulos menneisyydestä. Se on meidän muistimme, ja luonnon muisti meidän puolestamme. Karma tyhjentyy horoskooppiin.

Ihmisen horoskoopista, hänen nykyisestä elämästään voimme siis epäilemättä tehdä johtopäätöksiä menneisyyden suhteen. Mutta millä tavalla nämä johtopäätökset on tehtävä? Suoraako linjaa pitkin? Onko nykyinen ruumistus suora seuraus lähinnä edellisestä ruumistuksesta?

Niin ehkä usein ajatellaan ja uskotaan. Se on kuitenkin erehdys. Ihminen on mysterio, joka on paljon suurempi kuin hänen nykyinen personallisuutensa. Sentähden hänen nykyinen personallisuutensa ei ilmennä läheskään koko hänen olemustaan. Ainoastaan murtoosa hänen personallisista ominaisuuksistaan ja mahdollisuuksistaan tulee ilmi yhdessä elämässä. Muistaakamme, että ihmisellä on korkeampi Minä ja alempi

minä. Korkeampi Minämme on jossain persoonallisuutemme ulkopuolella; jos tahdomme sitä lokalisoida, voimme sanoa, että se on avaruudessa oman auramme ulkopuolella. Mutta se on kaiken hyvän aarreaitta. Sentähden sanomme: jokaisessa ihmisessä on paljon enemmän hyvää, kuin mitä tulee ilmi hänen persoonallisuudessaan. Näissä persoonallisissa ilmennyksissään ihmiset eivät tyhjennä itseään. Jokaisen takana on korkeampi olento, korkeampi Minä, joka on hyvä ja joka on — niinkuin sanotaan mystiikassa — Vapahtaja, ihmisessä ristiinnaulittu. Kirkolliset uskovaiset opettavat, *että* Jeesus Kristus ristiinnaulitaan uudestaan joka kerta kun tehdään syntiä, ja tämän väitteen mystillinen totuus on se, että Vapahtaja on ristiinnaulittuna itseksensäkin meistä, kahlehdittuna itsekkyyden ja aineellisuuden kallioon kuin muinainen Prometheus. Mystillinen Kristus on ruumistunut meihin, se on jumalallisen inkarnatsioonin mysterio. Hän on se hyvä, joka on meihin yhtynyt ja joka ei ole meidän persoonallisuutemme.

Tämän tietää jokainen ihminen kokemuksestaan. Jos ken todella herää itsetuntemukseen, sanooko hän itseään hyväksi? Ei, hän tietää, ettei hänen oma persoonallisuutensa ole hyvä, mutta hän toivoo, että hyvä saisi vaikuttaa hänen kauttaan; sillä vaikka hyvä tavaltaan on hänen persoonallisuutensa ulkopuolella, on se kuitenkin samalla hänen jumalansa, hänen sisin itsensä, hänen korkeampi Minänsä. Sanoihan Jeesus Kristus sille nuorukaiselle, joka kuiskasi: »hyvä Mestari», —: »en minä ole hyvä, vaan yksin Jumala on hyvä.»

Lähempänä persoonallisuutta tuntuu taas olevan toinen minä meissä, alempi minämme, »astraalinen persoonal-

lisuutemme» eli n.s. alitajunta. Mikä se on? Se on paha meissä, salainen taipumuksemme pahaan, verhottu itsekkyytemme, peitetyt himomme ja halumme, jotka eivät tyhjenny personallisuuteemme. Luonto muistaa kaiken ihmisen menneen pahan hänen alitajunnassaan, joka on pahan säiliö. Ilmenneenä personallisena olentona ihminen on vain osa omasta alemmastakin itsestään.

Näin ollen ihminen on sekä enkeli että eläin, ja hänen fyysillinen personallisuutensa on imenyt itseensä osan eläimestä ja osan enkelistä.

Ihmisen mysterio on täten laaja ja syvä. Jos kuvittelemme jälleensyntyvää ihmistä kellon tauluksi, vastaa tuntiosoitin jälleensyntyvää personallisuutta. Personallinen jälleensyntymä osoittaa aina yhtä tuntinumeroa, ei koskaan koko taulua: suurin osa taulusta on salassa, se piilee korkeammassa ja alemmassa minässä.

Tämä seikka täytyy olla meillä selvänä, jos tahdomme kuvitella jotain omista jälleensyntymisistämme, muistella jotain omasta menneisyydestämme; muuten erehdymme kaikissa spekulatsioneissamme. Samalla se kuitenkin vain lisää vaikeuttamme; sillä ollessamme selvillä yllämainituista edellytyksistä ymmärrämme heti, että olemme kuin aavalla merellä jälleensyntymismuistin suhteen. Mitä tukikohtia meille jää, mistä löydämme punaisen langan? Kellon viisari kulkee kellotaulua pitkin, osoittaen yhtä tuntia kerrallaan, mutta saamatta koskaan koko aikaa näkyviin. Ihminen jälleensyntyy, mutta hänen olemuksensa ei tyhjenny yhdessäkään personallisuudessa kokonaan.

Emme siis saata sanoa, että toinen jälleensyntyminen, ruumistus, on suora seuraus toisesta.

Jos jokainen jälleensyntymä olisi suora seuraus edellisestä, jos ei olisi mitään karmaa ulkopuolella sitä, mikä ilmenee syntymähoroskoopissa, silloin voisimme verrattain helposti tehdä kaikenlaisia johtopäätöksiä jälleensyntymisen suhteen. Joku päättelee esim.: »Olen tässä elämässä tullut taitavaksi puusepäksi, minulla on oma liike, joka menestyy hyvin. Olen kaiketikin viime elämässä pannut tämän alulle, ehkä olin silloin ahkera kisälli, ja nyt kun synnyin tähän elämään, tulivat tulokset näkyviin». Toinen, joka on etevä runoilija, ajattelee, että kyllä hänen harrastuksensa on ollut ylevää ja kaunista viime elämässäänkin, kyllä kai hän silloin oli ainakin proosakirjailija. Jokainen, joka on etevä toisella tai toisella alalla, otaksuu panneensa alun omalle etevyydelleen lähinnä edellisessä elämässä.

Tämä on niin luonnollista, että ken tahansa meistä kuvitellessaan, mitä ennen on mahtanut olla, on antanut ajatustensa liukua samaa latua pitkin: »olen laskenut siemenet viime elämässä siihen, mitä nyt olen». Kuitenkaan ei ole takeita siitä. Päinvastoin on sääntönä, että tuollainen otaksuma on harhaanviepä.

Harvat yksilöt, aniharvat, jatkavat välittömästi tässä elämässä viime ruumistuksensa työtä ja harrastusta. Ne ovat niitä, jotka itsetietoisesti työskentelevät vuosituhansien varalle, jotka kulkevat, kuten sanomme teknillisesti, vihkimyksen kaitaa tietä, — ne ovat opetuslapsia, adepteja, mestariuteen pyrkijöitä. Semmoiset ihmiset eivät enää elä personallisuudessa, vaan korkeammassa Minässä, jolle personallisuudet ovat vain naa-

mioita. He tekevät niin ollen työtä toisia asioita silmällä pitäen, kuin muut ihmiset.

Tavalliset ihmiset ajattelevat tämän maailman asioita, miten he parhaiten pärjäävät tässä elämässä ja mikä heidän kunnialleen, rikkaukselleen, perheelleen on edullista. Jos kysymme nuorilta ihmisiltä, mikä on heidän ihanteensa, sanovat useimmat: »Onni ja menestys tässä nykyisessä elämässä.» Ja he ovat oikeassa, sillä tämä on ainoa heille tuttu elämä, ja tätä elämää varten syödään ja juodaan, mennään naimisiin, saadaan lapsia, hankitaan tuloja, tavoitellaan rikkautta, kunniaa ja valtaa.

Toista on niiden ihmisten, jotka elävät korkeamassa Minässä. Heille kunnia, rikkaus, onni ei merkitse samaa kuin toisille. Elämänarvot ovat heillä toiset. Alkuasteilla heidän elämänilonsa on velvollisuuksien täyttämässä, tunnollisessa työssä, uskollisessa ja uhrautuvassa rakkaudessa omaisia kohtaan tai taiteeseen, tieteeseen, uskontoon. He ovat sanalla sanoen karhääri-ihmisiä, luonteensa kasvattajia, »personallisuuksia.» Kaikki muu elämä on heidän mielestään onttoa, sisälyksetöntä näytelmää. Kuta pitemmälle he tiellään etenevät, sitä salaperäisemmäksi tulee heidän sisäinen elämänsä, sitä käsittämättömämmäksi heidän kannustimensa ja vaikuttimensa, sitä oudommaksi heidän onnensa. Heidän jumalansa saattaa sanoa heille: »tässä elämässä sinun pitää auttaa kymmenen eri ihmissielua tielle.» He ovat saaneet sen tehtäväkseen, ja he etsivät noita ihmissieluja, joihin heidän tulee vaikuttaa moraalisesti niin järkyttävästi, että saavat heidät astumaan tielle. Tämä on näkymätöntä työtä ja suorastaan hulluutta jokapäiväisen ihmisen mielestä. Ei siitä tule kiitosta, ei palkkaa, — ei muuta kun tuskaa ja kyyne-

leitä, — ja ehkä viiden tuhannen vuoden perästä iloa! Mutta »viiden tuhannen vuoden perästä» on aikamäärä, jota harva ihminen osaa ottaa lukuun. Ainoastaan itsensä voittaja, korkeammassa Minässään eläjä kykenee ja on velvollinen sanomaan itselleen: »tuo ihmissielu, jota suuresti rakastan, jota minun pitää saattaa portille, ei vielä käsitä. Hän kääntää minulle selkensä, hän lähtee kulkemaan omin päin. Pitkinä vuosituhansina saan seurata häntä kaukaa ja odottaa ja rakastaa häntä näkymättömästi, mutta viidentuhannen vuoden perästä hänen sydämensä kääntyy minun puoleeni jälleen ja silloin saan ohjata hänen askeleensa elämän portille.» Sen suuntaista on opetuslasten ja vihittyjen elämä.

Mutta tavalliset ihmiset elävät nykyelämää varten, ja heidän jälleensyntymisensä ei ole suoranaista jatkoa edelliseen, vaan heille uusi ruumistus on kuin uusi, ihana päivä. He saavat koetella elämää uudestaan, heidän personallisuutensa on uusi, heidän voimansa ovat uudet. Ei tavallinen ihminen syntyessään kannu tuhansien vuosien tietoa ja taakkaa päällään, hän on nuori, kaikki on uutta ja ihanaa. Kaitselemus on asettanut niin, että hänen pitää omasta halustaan lopullisesti kääntyä hyvän tielle.

Hyvä on ikuinen, hyvässä ei ole unohtusta. Mutta koska emme voi olla hyviä, täytyy meidän unohtaa. Ja syystä saamme tunnustaa: siunaus on suuri siinä, että unohtamme, sillä jos muistaisimme kaiken tekemämme ja kärsimämme pahan, jos nykyisessä personallisuudessamme olisimme tietoiset koko karmastamme, tietäisimme, mitä pahaamme olemme tehneet, kuinka hirveitä ja julmia olemme olleet, silloin voisimme esim. kohdata ihmisen ja tietää: »kerran murhasin tuon»,

ja toisesta: »tuo kerran murhasi minut,» ja mitä siitä seuraisi? Vanhat tunteet heräisivät uudestaan: murhattu tuntisi kammaa ja kostonhalua, murhaajan viha leimahtaisi tuleen uudestaan, — sillä me olemme pieniä olentoja vielä.

Kiittäkäämme luonto-äidin hellyyttä siitä, että saamme kulkea tuonelan virran läpi, joka tuo mukanaan unohduksen suuren armon. Sillä kuinka usein tapahtuukaan, että murhaaja ja murhattu kohtaavat toisensa ja tuntevat salaperäistä vetovoimaa toisiinsa, rakkautta, joka aluksi on pinnalla, mutta ajan mukana voi syventyä. On usein niin, että ihmiset, jotka ennen ovat tehneet pahaa toisilleen, ihastuvat nykyelämässä toisiinsa aistillisesti ja menevät avioliittoon. Näin saattaa elämä vihamiehet yhteen. Heidän avioliittonsa on heille koulu, ja luonto kysyy: voitteko nyt oppia sietämään toisianne, rakastamaan toisianne? Sillä rakastamaan meidän täytyy lopullisesti oppia niitä, jotka ovat meille tehneet pahaa, ja niitä, joille me olemme tehneet pahaa. Tämä on vielä vaikeampaa, sillä emme helpolla anna anteeksi sille, jolle olemme tehneet väärin, koska hän on oman tunteemme moittivan äänen ruumistuma. Mutta ennenkuin saavutamme päämäärän, joka on meille asetettu, täytyy meidän oppia rakastamaan kaikkia.

Palataksemme jälleensyntymismuistiin saatamme siis kysyä: onko jokapäiväisen ihmisen peräti turha yrittää mitään »muistella» omasta menneisyydestään? Toivottomalta näyttää hänen puoleltaan yritys tehdä johtopäätöksiä edellisen elämän suhteen! Mitä tähän vastaamme?

Jos tahdomme tehdä johtopäätöksiä viimeisen elämämme suhteen nykyisen perusteella, on olemassa muuan kaikille sopiva, neuvo: »tutki mikä nykyisessä

elämässäsi on vaikeaa, mitä on kohtalossasi semmoista, jota kiroat, miksi olet syntynyt muutamilla inhoittavilla ominaisuuksilla, miksi sinua ovat kohdanneet eräät ikävät tapaukset.» Kun me näin tutkimme ja palautamme mieleemme elämämme synkät ja raskaat puolet, silloin kuvitelkaamme: »luodessani katseeni kauas menneisyyteen huomaan viime elämässäni tahtoneeni juuri tätä, joka nyt tuntuu raskaalta. Silloin se kuvastui minulle hyvänä. Minkälainen on siis se elämä voinut olla, jossa olen tahtonut sitä, mitä nyt kiroan, ja jolloin se on väikkynyt silmissäni ihanana vapautuksena?»

Tämä neuvo opettaa meitä tekemään epäsuoria johtopäätöksiä viime elämän suhteen. Se edellyttää tarkkaa nykyisen personallisuuden tutkimista ja tuntemista. Hyvänä apuna omalle arvostelulle on siinä kohden tunnollisen ja taitavan astrologin laatima syntymähoroskooppi, jota varten taas vaaditaan minuutilleen varmaa tietoa syntymähetkestä.

Karma ei toimi sokeana kausaliteetin eli syysuhteen lakina. Saamme kyllä niittää, mitä olemme kylväneet, mutta niittämisen aika ja paikka määrätään järkevällä näkemyksellä. Käsi kädessä »sokean oikeuden» kanssa käy kaitselmuksen äidillinen huolenpito. Kaitselmus on kosmillisen elämän tahto hyvään, sen henkinen kehitysvoima.

Kaitselmus on taivaallisen Isän rakkaus. Kaitselmuksen johtava käsi on syntymähoroskooppimme takana. Sen kasvattava huolenpito valikoi olosuhteet, ympäristön, vanhemmat — ja siis niistä aiheutuvat vaikeudet. Ihmisen sisin Itse tahtoo aina samaa kuin kaitselmus. Sen ojennusnuorana on: tapahtukoon Isän tahto. Sen-

lähden ihminen korkeammassa Minässään on tahtonut nykyisen elämän taakat ja huolet.

Kuitenkaan ei riitä oman itsemme tutkiminen syntymähoroskoopin mukaan, vaan meidän pitää pohtia nykyisessä elämässämme myöskin kaikkia niitä onnettomuus- ja onnentapauksia, jotka tuntuvat sattumilta, ja kysyä itseltämme, ovatko sattumia vai kuuluvatko kohtaloomme. Millä tavalla osaamme tätä arvostella? Kun meitä kohtaa esim. jokin kohtalon isku, silloin meidän pitää syventyä rauhallisesti miettimään asiaa ja kysymään itseltämme: »mistä tämä on seurauksena, millä tavalla minä tämän ansaitsin?» Jos silloin olemme rehellisiä itsellemme, saatamme useimmiten löytää syyn, miksi tuo tapahtui, syyn, joka meitä sisäisesti tyydyttää, vaikkemme ehkä uskalla sanoa sitä toisille, koska toiset eivät näe yhteyttä syyn ja seurauksen välillä. Usein huomaamme näet syyn olevan jossain heikkoudessamme tai synnissämme. Ja silloinhan kohtalon isku tuli täysin ansaittuna, eikä meillä ole aihetta olla pahoillamme. Omaisemme ja ystävämme voivat valittaa, mutta meidän tulee hillitä itsemme.

Jos taas selvästi tunnemme, ettemme olleet sitä iskua ansainneet, koska aina olemme tehneet oikein ja koettaneet parastamme, voisimme pian tulla katkeriksi, mutta silloin meidän täytyy ajatella: »minkä tilaisuuden luonto nyt tarjoo, mitä elämä nyt opettaa, mikä erityinen siunaus tämä nyt on meille?» Ja silloin meidän tulee nöyryyä niinkuin Job, ymmärtää, että tämä kohtalon isku ehkä vapauttaa meidät jostain salaisesta itsekkyyden muodosta, ehkäpä katkeruudesta. Katkeruus on voitettava ja sentähden kohtalo meitä

koettelee: »tuletko katkeraksi?» Kun jaksamme vastata: »en tule», silloin ymmärrämme, että iskun takana oli rakkaus, että kuritus tuli kaitselmuksen kädestä.

On olemassa pyhästä Pietarista eräs legenda, joka muistuu mieleen. Hänellä oli tytär, Petronella, joka oli erinomaisen kaunis juutalaistyttö. Pietari, Herran apostoli, oli siitä suuresti murheellinen, sillä hän ajatteli: »kauneus on raskas taakka sille naiselle, joka pyrkii hyvään. Kuinka minun tyttäreni jaksaa nousta kaikkien niiden viettelysten yläpuolelle, jotka aiheutuvat hänen kauneudestaan? Kuinka hän jaksaa elää taivaallista elämää maan päällä, kun hän on nuori ja kaunis, ja rikkaat ja ylhäiset miehet tulevat hänen luokseen ja pyytävät häntä omakseen?» Pietari oli tuosta levoton ja rukoili Jumalaa: »Tee minun tyttäreni edes sairaaksi, että hänen sydämensä nöyrytyisi.» Ja Petronella tuli sairaaksi. Hän sai jonkinlaisen kuumetaudin, joka satoi hänet vuoteeseen. Silloin hänellä ei ollut aikaa ajatella tämän maailman turhuutta, hänen mielensä kääntyi ylöspäin. Pietarille sanoivat hänen ystävänsä: »Kuinka sinä, joka osaat parantaa, annat oman tyttäresi maata sairaana?» Pietari vastasi: »Minun mielestäni hänen on hyvä olla.» Kun Pietarin kerran piti tarjota heille ateria, sanoivat he: »Paranna nyt tyttäresi.» Pietari sanoi: »Nouse, Petronella, ja valmista ateria.» Ja Petronella oli terve ja palveli. Mutta kun kaikki olivat syöneet, sanoi Pietari tyttärelleen: »Mene takaisin vuoteeseen.» Kohta oli kuume taas päällä, ja Petronellan täytyi maata vuoteessa, kunnes hänen mielensä oli kokonaan kääntynyt Herran puoleen, kunnes hän ei voinut muuta ajatella kuin niitä asioita, jotka kuuluvat ikuisuuteen. Silloin hän

parani, mutta Pietari oli iloinen ja onnellinen, sillä vaikka tytär oli terve ja kaunis, vaikka tuli kosijoita, jotka tahtoivat kääntää hänen mielensä maallisiin, ei hän kuunnellut heitä, vaan kulki Mestarin jäljessä. Sitten hän kuoli täysin vapautuneena sieluna.

Tämä on nyt legenda, mutta siinä on meillä kuin kuva kaitselmuksesta. Pietari asettui kaitselmuksen tilalle; hän, jossa eli Jumalan pyhä tahto, hän lähetti sairauden tyttarelleen kasvattaakseen häntä, antaakseen hänelle tilaisuuden puhdistumiseen. Vaikkei mieles-tämme kukaan ihminen ole oikeutettu asettumaan toisen jumalaksi, oivallamme legendan tarkoituksen. Ja kukaties Mestari, joka rakastaa ihmissielua ja ehdottomasti palvelee Isän tahtoa, voi lähettää ihmiselle onnettomuuden siinä tiedossa, että hän siitä puhdistuu ja nousee.

Mutta kaitselmus on tietysti semmoistenkin tapausten takana, joita elämässä nimitämme onnellisiksi. Kun meille sattuu onni, kiitämme mielellämme Jumalaa siitä, ja oikein teemme, mutta onni on tavallaan suurempi taakka kuin onnettomuus. Vielä suuremmalle koettelemukselle Jumala meidät silloin asettaa, sillä onnessa Hän kysyy: »Kestätkö sinä, voitko tuntea itsesi ikuisiksi olennoksi keskellä onnen aikaa, osaatko hengessäsi luopua siitä voidaksesi toisia palvella?» Sillä mikä on onni ja menestys elämässä muuta kuin suurempi tilaisuus auttaa ja palvella! Sentähden se on suurempi koettelemus.

Kaikista merkillisintä, mitä meille voi tapahtua, on se, että henkemme pelastuu ihmeen kautta. Se on merkillinen onni. Joudumme hengenvaaraan ja ponnistamme viimeiset voimamme — silloin tulee pelastus

kuin ihmeen kautta, silloin olemme kuulleet kuin äänen, joka on huutanut meidän nimemme. Mitä se on? Sitä meidän pitää miettiä ja tutkia, ja minä luulen, että monet silloin tuntevat, että he saivat elämänsä uudestaan lahjaksi. Heidän kohtalossaan olisi voinut olla äkillinen kuolema, mutta he jäivät eloon ja jumalan ääni kuului: »Tule takaisin personalliseen elämään, sillä minä odotan sinulta jotain.» Semmoiset ihmiset, jotka ovat pelastuneet hengenvaarasta, eivät enää omista omaa elämäänsä; heidän elämänsä on pyhitettävä ihmiskunnalle, he ovat kaitselmuksen omia, heidän tehtävänsä on kasvattaa itseään, etsiä totuutta ja löytää Jumala.

Emme siis »sattumainkaan» nojalla saa vedota menneeseen elämäämme. Eivät nekään välttämättä ole suoria seurauksia edellisestä ruumistuksesta. Jos joku tulee rikkaaksi perimällä tai muulla tavalla, ei hänen heti tarvitse sanoa: »Tämän minä ansaitsin viime elämäni hyvien tekojen nojalla.» Tutkittuaan itseään hän ehkä huomaa, että kaitselmus asetti hänet suurelle koettelemukselle! Hänen ei myöskään tarvitse sanoa, kun onnettomuus kohtaa: »Mitä minä olen mahtanut tehdä viime elämässä?» Hän voi sanoa: »Mitä ihmeellistä armoa minulle nyt osoitetaan — onko Mestari kääntänyt huomionsa minun puoleeni? Minun täytyy ruveta paremmaksi ihmiseksi.»

Olen tässä tahtonut näyttää, kuinka vaikeaa on tehdä varmoja johtopäätöksiä oman menneisyytensä suhteen, mutta kuinka sittenkin saatamme yhtä ja toista arvailla järkevästi harkitsemalla ja miettimällä. Sitä vastoin on kaikki haaveilu turha ja lähtee omasta turhamaisuudestamme.

Myöskin on hataraa ruveta pienten selvänäköisten kykyjen nojalla tutkimaan toisten ihmisten menneisyyttä. Toisen ihmisen menneisyys ei ole luettavissa akaashasta ilman muuta: se on kyllä siinä, mutta emme lainkaan tiedä, missä kohden se on. Jos osaamme lukea akaashaa ja annamme kuvien kulkea ohi, mistä tiedämme, mikä kuva kuuluu millekin? Semmoinen ihminen, joka luulee lukevansa, lukee useimmiten heijastuksia eetteristä, ja siihen ei voi luottaa. Ainoastaan korkea Mestari on pätevä akaashasta lukija.

Tie menneisyyteen kulkee korkeamman Minän kautta, ja tutkijan täytyy ensin kysyä toisen ihmisen korkeammalta Minältä: »Saanko tutkia sinun menneisyyttäsi?» Toinen vastaa silloin: »Saat» — tai: »kuinka semmoinen tulisi kysymykseen?» Ilman lupaa ei Mestariin ryhdy tutkimaan toisen ihmisen menneisyyttä. Jokaisen ihmisen historia on kätkeyty korkeamman Minän elämäkirjaan, ja siitä on luotava uudestaan menneisyys. Personallinen minä ei kykene siihen, vaikka se olisi selvänäköinen.

Jos joku tulee minun luokseni ja sanoo, että hän on tutkinut Jeesuksen elämän Palestiinassa ja huomannut ne ja ne uudet yksityiskohdat, en hänelle naura, mutta kysyn häneltä: »Keltä sait luvan? Antoiko Jeesus itse sinulle luvan tutkia?» Ehkä hän silloin hengessään huomaa, ettei se tainnut ollakaan Jeesuksen menneisyys, taisi olla roomalais-katolilaisia tai protestantisia ajatuskuvia, joita on astraalitasolla paljon! Jeesuksen omaa elämää voi lukea ainoastaan se, jolle Jeesus sen näyttää.

Niin pyhiä asioita ne ovat.

Jälleensyntymistä koskevaa kirjallisuutta.

Dr. Th. Pascal, La Réincarnation.

Papus, La Réincarnation.

Charles Lancelin, La Réincarnation.

E. D. Walker, Reincarnation.

Annie Besant, Reincarnation (suomeksi: Jälleensyntyminen).

Charles Johnson, The memory of past births.

C. Jinarajadasa, How we remember our past lives.

Rud. Kneisel, Die Lehre von der Seelenwanderung.

Rudolf Steiner, Reinkarnation und Karma.

Veikko Palomaa, Jälleensyntymisen välttämättömyys.

Pekka Ervast, Palaammeko maan päälle?



Pekka Ervast

JÄLLEENSYNTYMISMUISTI

Tämä tiivis esitelmä analysoi ihmisen muistin toimintaperiaatteita ja selostaa salatieteen valossa luonnon muistia, johon on piirretty kaikki tähän mennessä tapahtunut. Näiden pohjalta ja esimerkkien avulla Ervast selostaa jälleensyntymismuistin luonnetta ja sen tajunnantilan saavuttamista, jonka myötä jälleensyntymismuisti ihmisessä alkaa toimia.